

april 2021.

POLIINFO

list učenika i profesora Politehničke škole/a Politehničke škole tanuloínak és tanárainak lapja

Afrodit Berberović

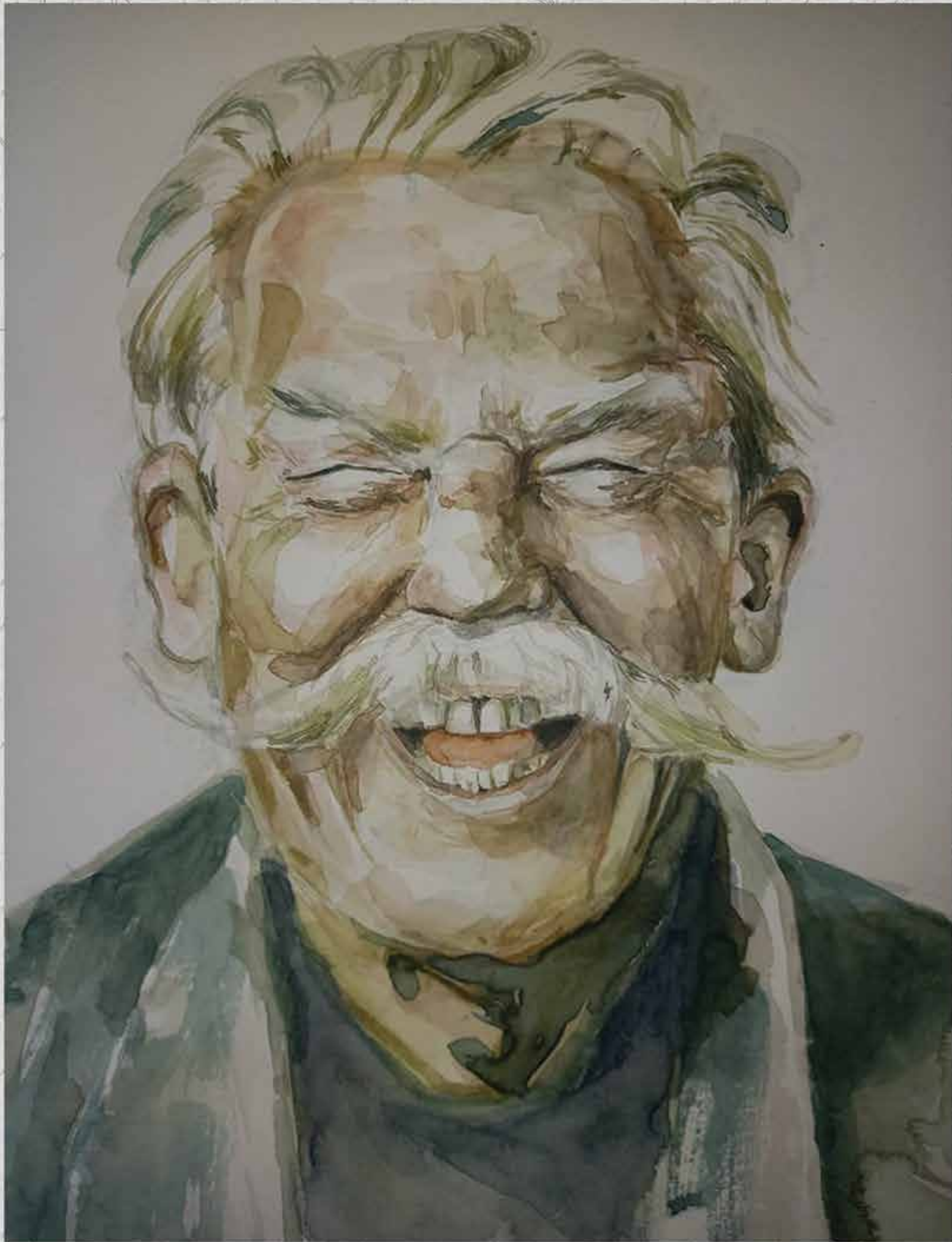
Ivana Ivanović

Milena Radulović

Afrodit Berberović

Dušan Zec

Реч уредника

Пред вама се налази 27. број Полиинфа. Екипа која га ради је стара, једино се уредница променила. Није осећала потребу да вам се обрати приликом о б ј а в љ и в а њ а прошлог броја. Не осећа је она ни сада, али је испало да и ову страну треба нечим поунити... Шалу на страну, има ова

уредница шта да каже. Много је ствари иза нас и година која је за нама била је, у недостатку боље речи, веома чудновата. За почетак, научили смо многе изразе које пре нисмо знали. О, како се сада гађамо речима као што су пандемија, имунитет стада, карантин, самоизолација... А постали смо стручњаци и за епидемиологију. Да нас видите само како јавно, јасно и гласно, сви износимо своје ставове, утемељене на науци или другим поузданим изворима. Могли смо да овај број школског часописа штапамо у истом духу, да пишемо о томе како се носимо са пандемијом, како учимо онлајн, како учимо комбиновано, како се довијамо да превазиђемо препреке, како смо могли да на дворишту школе организујемо модну ревију маски као културни догађај, али као уредник, бирам да наш часопис не иде у том правцу. Далеко је све од нормалног, истина, али живот и даље тече. Оваква тешка времена само су прилика да се загледамо у себе и преиспитамо се. У оваквим временима се наши приоритети посложе сами од себе. Памтићемо ми све ово и без текстова у школским новинама. Или нећемо, јер смо склони заборављању ствари.

Одлучили смо да се у овом броју фокусирамо на

дешавања у школи и око ње. Иако је година таква каква јесте, видећете да је много планираног ипак реализовано. Међутим, многих ствари које смо планирали у овом броју и о којима сте навикли да читате нема – није било матурске екскурзије, није се ишло на стручне екскурзије и сајмове намештаја, графичарства и грађевинарства... Замислили смо рубрике - где све нисмо били ове године, шта све нисмо купили на сајму књига, дебата најоштрашћенијих – за и против маске, као и какве све макете можете направити од визира, како да квалитетно шапућете под маском... међутим, ипак смо одлучили да задржимо озбиљан тон и побројимо скоро све што смо одрадили у овој школској години.

Савладали смо неке нове препреке, научили да баратамо новом технологијом. Од скромних почетака у којима смо за један дан отвараили Гугл учioniце и Вајбер нас је сваког минута плашио новим порукама (макар сам се ја трзала на сваки Вајберов пинг, као пас у психолошким експериментима о којима смо учили у школи), стигли смо до уређеног система онлајн наставе у ком знамо ко, кад и на којој платформи шта треба да ради. Учили смо, расли, сазрели. Чини се да смо спремни за неке нове изазове, што не значи да их жељно ишчекујемо. Значи само да је Дарвин био у праву.

На крају, молим вас за толеранцију. Састављање новина није лак посао и у њега је укључено много људи. Квалитетне новине подразумевају одговорне људе који савесно и на време одрађују своје задатке, а ово су чудна времена, другачија бар мало од оног на шта смо навикли и дају нам изговор и оправдање за све оно што бисте нам у нормалним околностима могли замерити.

Ведрана Павић, уредница

П.С. Да ли сте приметили да у читавом тексту нисам споменула речи ковид и корона? Дођавола, сад сам зезнула ствар.

ИМПРЕСУМ

директор: **Исо Планић**
главни и одговорни уредник, уредник редакције на српском језику: **Ведрана Павић**
редакција: **Олга Љубисављевић, Јована Буљовић, Сташа Стантић, Јован Божић, Ивана Живадиновић, Ања Аничкић, Тамара Бачлија, Милица Миловановић**
уредник редакције на мађарском језику: **Зита Цијин Калман**
уредник редакције на хрватском језику: **Моника Ивановић**
уредник редакције на енглеском језику: **Александра Орешчанин Тиквицки**
технички уредник: **Тихомир Зораје**
лектура и коректура текстова: **Дијана Кртинић, Александра Орешчанин Тиквицки, Моника Ивановић**
графични дизајн, прелом и монтажа: **Тихомир Зораје, Мирјана Митрић**
насловна страна: **Золтан Лак ГФО 4/8**
штампа: школска штампарија Политехничке школе, Суботица
тираж: 350 примерака
сајт школе: **www.politehnickasu.edu.rs**
штампано: април 2021. године

FRUŠKA GORA-I KIRÁNDULÁSUNK

Az idei tanévben történő kirándulásunk egy rövidnek tűnő, de mégis tartalmas élmény volt.

Az egész egy félórás késéssel kezdődött, mivel a busz nem indulhatott el időben. Mikor végre elérkezett az indulás pillanata, mindenki megőrült. Az első megállónk egy kis szerb falu volt, ahol egy régi, szép templomot néztünk meg az építész szemszögéből. A következő megállónk már a hegységben történt, ahol egy nagy kőfejtőt néztünk meg. Végül odaértünk a szállodánkba, ahol ismét fél órát vártunk, de az már gyorsabban telt el. Bepakoltunk a szobáinkba, majd lementünk enni. Evés után elindultunk egy onnan még alig látható, hatalmas sziklának kinéző alakzat irányába. Az oda vezető út hosszú volt, de mikor odaértünk a helyszínre, mindenki meglepődött, mert akkor jöttünk rá, hogy az egy régi várnak a maradványa. Ott is elidőztünk egy kicsit, aztán már mentünk is vissza. Ott volt néhány óra szabadidőnk. Az estét a mellettünk lévő kis erdős részben töltöttük, húst sütögetve. Az első nap ennyiből állt. Gyorsan el is múlt, és mindenki ment aludni, ugyanis a második nap már elég húzós volt. Nagyjából 20 kilométert gyalogoltunk le – fel a hegyen és a dombokon. Közben erdőkön, homokos részeken falukon mentünk keresztül, és még egy több száz éves szerzetesek által kisajátított kis sziklába vájt barlangot is láttunk. Az volt a legérdekesebb, hisz ha úgy nézzük az a hely több száz évnyi történelmet hordozott magában. A hosszú séta után mindenki nagyon örült, amikor a szállodába ért, hisz a végén már zizegek, piszkosak és nagyon fáradtak voltunk. Mindenki lezuhanyozott, utána ettünk. Végre elérkezett a várva várt pillanat, hogy mindenki szabad a nap hátralévő részében. Ez már nagyon gyorsan eltelt, és gyorsan eljött az este. Mindenki korán ment aludni, hisz egy nagyon fárasztó napot tudhattunk

magunk mögött. A harmadik napon már csak reggeliztünk, és pakoltunk, mivel a busz már nemsokára jött értünk. A hazafelé vezető út gyorsan telt el.

Szerintem mindenki számára ez egy emlékezetes kirándulás marad, a nehézségek ellenére is.

Molnár Emil, AT3/2

13 je broj kulture

Удружење ПолиАрт је уз подршку Града Суботице реализовало пројекат 13 је број културе. Ученици Политехничке школе (ЛТД 1/11) упознали су установе културе у Суботици. Путем радионичарског рада осмислили су како ће представити рад сваке од њих, а од радова је израђена онлајн изложба која је постављена на Јутјуб канал Удружења ПолиАрт.

Наталија Трбовић Тољагић, професор

ВРАЊАНЦИ У ВИРТУЕЛНОЈ ПОСЕТИ СУБОТИЦИ

У оквиру пројекта Славимо разноликост под покровитељством Фондације Ана и Владе Дивац, ученици одељења АТ 4/1, дочекали су другаре из Економско-трговинске школе из Врања снимивши и презентујући своју школу, архитектуру и места за забаву у Суботици.

Пандемија нас неће спречити да се трудимо, дружимо и братимимо.

Хвала Јовани Андрејић, Амини Заими и Душану Радети на ангажованости и креативности.

Степа Шаровић, професор

ДИГИТАЛНИ АЛБУМ СРПСКЕ ЋИРИЛИЦЕ И ХЕРАЛДИКЕ

Удружење ПолиАрт је уз подршку Града Суботице реализовало пројекат Албум ћирилице и хералдике код Срба који се односи на истраживање српског писма ћирилице у смислу њене стилизације иницијала у старим списима и књижевним делима старе српске књижевности у корелацији са хералдиком и илустрацијом и семантиком српских средњовековних штитова. Следи едукација и сачињавање регистра иницијала, хералдике (грбова) и симбола са штитова. Ученици одељења ЛТД 2/11 Политехничке школе су кроз радионице израдили стилизоване реплике ћириличних иницијала, грбова и илустрација симбола са српских средњовековних штитова.

Пројекат Албум ћирилице и хералдике код Срба се завршио онлајн изложбом ученичких радова

Степа Шаровић, професор

КАКО ДО ДОБРОГ ЖИВОТОПИСА

Током децембра, одељење АТ4/1 је са професорицом Ђенђи Селеши учествовало у пројекту удружења Корак сигурности „Значај и утицај добро написане биографије (CV – curriculum vitae) и комуникационих вештина приликом запошљавања младих“. Циљ пројекта је подизање свести младих о значају добро написаног CV-а, боља проходност младих људи у запошљавању, као и стицање вештина и знања за вербалну и невербалну комуникацију.

Редакција

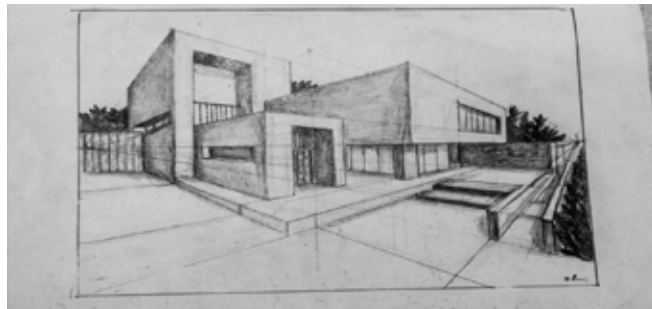

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЈУБИЛЕЈА – 330 ГОДИНА ОД ВЕЛИКЕ СЕОБЕ СРБА

У оквиру пројекта Обележавање јубилеја – 330 година од Велике сеобе Срба, ученици одељења АТ 4/1 су са професорком српског језика и књижевности Стелом Шаровић припремили питања и обавили онлајн интервју са др Слободаном Владушићем, професором на Филозофском факултету у Новом Саду. Владушић је докторирао на раду Милоша Црњанског, чије дело Сеобе је било повод за разговор о разлозима Велике сеобе, али и о људским судбинама које је он у свом делу осликао.

редакција

Лана Такач АТ 1/2

Тара Ковачевић ЛТ 4/11

НОВИ НАСТАВНИК ЗА НОВО ДОБА

Наставници Политехничке школе су учествовали у обуци Нови наставник за ново доба, у организацији Удружења ПолиАрт и уз подршку Покрајинског секретаријата за образовање, управу, прописе, националне мањине-националне заједнице.

Циљ пројекта је био модернизација образовно-васпитног рада и наставници су обучени за савремене методе и начине рада уз коришћење нових медија. Дугорочно, наставници су охрабрени за интердисциплинарни сарадњу у планирању огледних часова, те ће настава бити осавремењена и у складу са европским тенденцијама у образовању. Део обуке је одржан онлајн, у Гугл учионици, тако да су неко време и наставници осетили како је бити ученик за време онлајн наставе.

Наталија Трбовић Тољагић, професор

ШКОЛСКА СЛАВА

Као и сваке године, и ове године је у нашој школи прослављена школска слава. Оно по чему је овогодишњи Савиндан био другачији од претходних је то што се (скоро) све одржавало онлајн. Пригодан програм који је ученицима и запосленима прослеђен преко различитих платформи, припремиле су професорке Стела Шаровић, Емина Тиквици, Зита Калман Цвијин и Јасмина Палић. Ученицима се обратила и председница Бачког парламента.

У школи је, уз поштовање епидемиолошких мера и присуство свештеника, директора, чланова Педагошког колегијума, председника Савета родитеља, председнице Ученичког парламента и Срђана Ивановића, кума славе и директора Пословног инкубатора, одржан обред. Коло српских сестара доделило је стипендију изабраном ученику.

У зборници је приређена изложба радова професора Жељка Гарића. Изложбу је отворила Сњежана Рончевић.

Изложба радова ученика који похађају смер ликовни техничар такође је уприличена онлајн.

редакција

ДЕЦА СУ БУДУЋНОСТ

Ученици наше школе учествовали су у пројекту „Војводино – деца ти се рађала 2020!“ „Суботице – деца ти се рађала“ путем онлајн радионица које је организовало удружење Корак сигурности. Циљ пројекта је промовисање мера пронасталитетне политике Владе АПВ и Владе РС и подизање свести о томе да је за

породицу и читаво друштво веома битно да нам се повећава наталитет. У оквиру пројекта, ученици су имали прилику да ураде психолошки тест који ће им одговорити на питање какав тип родитеља ће бити. Такође, ово је била прилика да поразговарају са својим родитељима о томе шта је родитељство и колико је оно захтевно.

Пројекат су реализовали ученици одељења АТ4/1 на часовима предузетништва са професорицом Ђенђи Селеши.

ЗАЈЕДНИЧКИМ РАДОМ ДО СЕНЗОРНОГ СТАЛКА

Колпинг друштво Србије спроводи пројекат „Искусствено учење“ од школске 2014. године. Главни циљ оваког пројекта је извођење наставног градива уз практичну примену и укључивање ученика у процес у току којег они могу да продубе своја знања и стекну практичне вештине.

Ове школске 2020/2021. године, ученици Политехничке школе су са ученицима Школског центра Доситеј Обрадовић учествовали у изради интерактивног сензорног сталка. Замисао је била израдити сензорни сталка који ће служити ученицима који похађају Школски центар, како за стимулацију психомоторног развоја, тако и за учење, игру и релаксацију.

Први сусрет одржан је у нашој школи. Преносење већ стечених знања наших ученика из два одељења ТОН 3/5 и Д 1/5, помогло је у креирању сензорног сталка и доласка до најбољих идејних и конструктивних решења.

Ученици Политехничке школе су у школској столарској радионици направили сензорни сталка, те у оквиру наставног садржаја кроз практичан рад реализовали конкретну идеју и учествовали у креативном процесу стварања производа од његовог идејног решења до готовог производа.

Друга заједничка радионица је одржана у Школском центру Доситеј Обрадовић, где су ученици двеју школа заједничким снагама извршили украшавање сталка сензорним елементима.

Циљ реализације пројекта је било и подстицање комуникације између ученика из различитих групација као и развијање свести о хуманости.

Ово су утисци ученика након завршеног пројекта:

Борис Вуковић (ТОН 3/5): Израда сензорног сталка је за мене веома занимљиво искуство. Осим што смо научили како можемо уз примену столарских машина да изградимо овакав сталка, успели смо да усрећимо децу којој је сталка неопходан. Сви другари из мог одељења су допринели изради сталка и све нас је мотивисала чињеница да ћемо помоћи некоме. Поносан сам на себе и своје пријатеље.

Александра Барна (Д 1/5): Дружење са ученицима из школе Доситеј Обрадовић је за мене јако лепо искуство у ком сам уживала. Мој задатак је био да осликавам сензорни сталка. Најинтересантније ми је било када нас је дечак из те школе учио знаковни језик.

Ђорђе Кнежевић (ТОН 3/5): Мој део посла је био да изградим ногаре од масива на машинама за обраду дрвета. Драго ми је што смо применили наше знање и вештине које смо стекли у школи како бисмо успрећили наше нове другаре из школе Доситеј Обрадовић.

Тамара Мандић, професор

КАКО НАПРАВИТИ .GIF

ГИФни Ме је партнерски пројекат Сатибаре из Београда и Гифеста из Суботице. Радионица се одржала у нашој школи 23. и 24. октобра 2000. године. Окупили су се ученици других и трећих разреда који су били заинтересовани да науче нешто више о изради анимација у гиф формату и вољни да се опробају у осмишљавању гифова. Имали смо прилику да пренесемо своје идеје у дело и да по завршетку радионица своје гифове презентујемо у просторијама Фондације Данило Киш. На презентацију су могли да дођу сви који су били заинтересовани да погледају наше радове. Касније су приказани и радови са Микро ФАФ фестивала.

Сташа Стантић, ГФД 3/9

ДАНИ ГРАЂЕВИНАРСТВА

У нашој школи се, сада већ традиционално, одржавају Дани грађевинарства у сарадњи са Грађевинским факултетом из Суботице. Циљ ове манифестације је да се ученицима седмог и осмог разреда приближи грађевинска струка. Током претходних година, ученици основних школа су у овим манифестацијама могли да разгледају макете, слажу занимљиве 3Д слагалице и да се на занимљив и креативан начин упознају са грађевинском струком. Ове

године манифестација се одржава онлајн. Ученицима основне школе понуђене су разне занимљиве игре које ће бити постављене у Гугл учионици, а најуспешнији у обављању задатака биће награђени пригодним наградама. Дани грађевинарства одржавају се од 15. до 31. марта.

редакција

ЗНАЊЕМ ПРОТИВ ДИГИТАЛНОГ НАСИЉА

Међународни дан борбе против вршњачког насиља се обележава сваке године, последње среде у фебруару, под називом „Дан розих мајица“. Обележавање овог дана има за циљ промовисање толеранције, емпатије, поштовања различитости, развијања сарадње и оснаживање за ненасилно решавање конфликта.

У Политехничкој школи су поводом овог дана одржане четири интерактивне обуке за ученике током којих дана о превенцији дигиталног насиља. Били су присутни представници одељења првог, другог, трећег и четвртог разреда, уз поштовање свих епидемиолошких мера. Учесници радионица ће своја искуства пренети вршњацима на часовима одељењског старешине.

За организацију и реализацију обука биле су задужене чланице Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, координаторка Александра Радуловић Зеленика, Наталија Трбовић Тољагић, Лигија Влчек и Ирина Јурић.

Како ђаци кажу – све што се изговори на радионици, остаје на радионици. Ипак, неки од њих су, наравно анонимно, поделили своје утиске са нама:

Било је добро. То су нама доста познате приче. Научили смо да дигитална писменост не значи само послати поруку, него и да знамо како да се бринемо о туђој и својој приватности. Много њих има проблеме, али је мало деце јавно причало о њима. Изненадила сам се кад сам сазнала да је доста прича са слањем порука завршило позивањем полиције – ја сам мислила да је довољно да само блокираш некога. Међутим, изгледа да је једини

начин да се дигитално насиље спречи пријављивање полицији.

Било је занимљиво, доста сам научила и присетила се оног што сам већ знала. Оно што смо обрађивали на радионици сам презентовала свом разреду. Ја нисам доживела дигитално насиље јер знам како да се понашам на интернету. Нажалост, чула сам за пар примера око мене – неки су га пријавили и тражили помоћ, а неки мисле да ће ћутањем да заташкају ствар, али им после буде само горе.

ПРОЈЕКТНА НЕДЕЉА

У априлу се у Техничкој школи Иван Сарић у Суботици одржава Пројектна недеља. На овој, сада већ традиционалној манифестацији, Политехничка школа ће ове године учествовати са до сада највећим бројем пројеката - 9 пројеката из три подручја рада. У тренутку састављања новина, још увек се не зна да ли ће се Пројектна недеља одржати уживо или онлајн, али се зна да навијамо за наше тимове и њихове пројекте.

редакција

ДРВО ЗА ДЕЧИЈУ НЕДЕЉУ

Поводом Дечје недеље спровели смо акцију садње дрвећа у основној школи Владимир Назор у Ђурђину. У акцији су учествовали представници Ђачког парламента Ђурђинске основне школе и ученици одељења техничара за пејзажну архитектуру (ТПА 2/5). Уз дружење и разговор о добробити садње зеленила, акција је успешно спроведена.

Тамара Муић, професор

ВРЕДНИ МАЈСТОРИ НАШЕ ШКОЛЕ

Почетком марта, са доласком лепшег времена, кров школског објекта у Младости добио је нови изглед. Урађени су комплетни радови на крову – подашчан је, урађена је хидроизолација и постављен је нови цреп. Радове су изводили ученици наше школе (одељења Г 1/3, Г 2/2, ГИ 3/4, Г 3/6 и ГИ 4/3) са наставницима практичне наставе и помоћним особљем школе. Осим радова на крову, наши ученици су малтерисали зидове у подруму и бетонирали купатило у поткровљу Младости, а обавили су и потпуно уређење домарског стана у овом објекту. Радове на објекту школа је финансирала из својих средстава, а цреп је био донација компаније Винербергер из Кањиже (некадашње Потисје - Тондах).

редакција

ДОМАЋИНИ РЕПУБЛИЧКИХ ТАКМИЧЕЊА?

Прошле године наша школа је требало да буде домаћин два републичка такмичења. Због ситуације са корона вирусом, такмичења су отказана, али се надамо да ће се ове године одржати.

Уколико ситуација дозволи, у нашој школи одржаће се 25. Републичко такмичење ученика графичке струке и 23. Републичко такмичење ученика у подручју рада шумарство и обрада дрвета. Такмичења би требало да се одрже 23-25. априла. Нажалост, због

неизвесне ситуације, одређени број школа је већ отказао своје учешће. Такмичење би требало да се одвија уживо, у смањеном обиму и уз поштовање епидемиолошких мера.

У тренутку састављања новина, ситуација је врло неизвесна и настава се похађа онлајн. Ми смо ипак оптимисти и надамо се да ће се планирана такмичења и одржати.

редакција

И НАШИ НАСТАВНИЦИ НА РТС ПЛАНЕТИ

Током ове године, наставници стручних предмета снимали су часове за онлајн платформу РТС Планета. Пет часова стручних предмета из области геодезија и грађевинарство снимиле су професорице Верица Нинковић и Мира Тумбас. Часове из области хемије, неметала и графичарства снимали су професори Сања Хорак, Тамара Митровић и Миодраг Дорословачки. Снимљено је 15 часова из ове области, а 14 часова из области шумарство и обрада дрвета снимали су професори Софија Поповић, Драган Ћировић и Тамара Мандић. Они су снимали искључиво часове за дуално образовање.

Наставници кажу да је ово било лепо, али и захтевно искуство, јер су часови који се снимају ипак другачији од часова у учионици.

КОНФЕРЕНЦИЈСКИ СТО

Ученици Политехничке школе, уз стручну помоћ Далибора Станчића, у компанији д.о.о. КДС Суботица, где су на практичној настави у оквиру дуалног образовања, израђују конференцијски сто у више сложених технолошких фаза од композитног материјала керок, идеалног за радне површине столова, пултова, кухиња, који је донација компаније д.о.о. Колпа Зрењанин. Сто је завршен, налази се у сали за састанке Политехничке школе и увелико се користи.

КАРИЈЕРНО ВОЂЕЊЕ

У организацији за талентовану децу «Талентум» одржана је радионица за каријерно вођење и саветовање. Представљање виртуелних предузећа је организовано у Техничкој школи Иван Сарић у понедељак, 26. октобра. Међу девет група из четири средње школе, Политехничку школу представљало је шест ученика из одељења ГФО 4/8 у две групе: Арон Драваи, Сесилија Михаловић Шомођи, Николета Нађ Торма, Доминик Тандари, Емили Цивић и Махимилиан Ивковић.

ДОБРОВОЉНО ДАВАЊЕ КРВИ

У нашој школи је 18. фебруара организовано добровољно давање крви. Нажалост, одзив ученика и наставника ове године је био мањи него претходних година. Поносни смо на оне који су овом приликом показали своју хуманост.

НАГРАЂЕН ШКОЛСКИ САЈТ

У оквиру пројекта Дани информатике у школама Војводине 2020, награду за одличан школски вебсајт добила је и наша школа. Завршна манифестација проглашења резултата и подела признања уприличена је 23. децембра 2020. године на факултету Фимек путем онлајн платформе.

ИНОВАТИВНЕ МЕТОДЕ У ЛЕЧЕЊУ БОЛЕСТИ - ГЕНСКА ТЕРАПИЈА

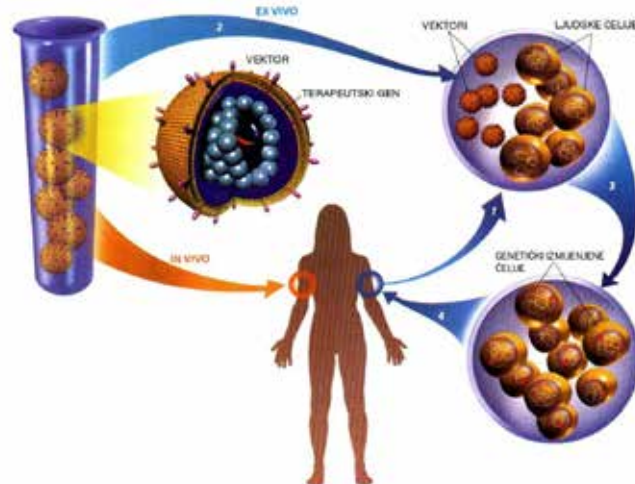
Ова 2021. година је година дивљања вируса КОВИД 19, као и различитих мишљења и острашћених ставова који варирају од тога да вирус не постоји, до апокалиптичних предвиђања и студиозних анализа о томе која је вакцина најбоља и зашто. Истина је, као и увек, негде у средини. У свом том хаосу, ја се ослањам на знање, науку и здрав разум и бирам да будем посматрач, а када се прашина слегне, сматрам да је неопходно марљиво радити на едукацији младих. Иако интернет пружа бесконачан извор информација, није свеједно коју ћемо информацију одабрати као валидну. Мудрост да изаберемо праву доноси читање научне литературе и студија, а не веровање у различите постулате који се не смеју преиспитивати. Због свега наведеног, данас се нећу бавити коронавирусом, већ темом која је једнако контроверзна, а то је генска терапија. Већина термина који у свом саставу имају појам "генска" или "генетичко", у људима буди благу нелагоду и асоцијацију на злоупотребу и на нешто негативно. У свим гранама живота, па и у науци, злоупотребе постоје, али ћу се ја концентрисати на позитивне аспекте ове иновативне методе лечења, која ће потенцијално омогућити лечење без лекова и операција.

Ова револуционарна метода улива наду у излечење многих болести попут карцинома, цистичне фиброзе, срчаних обољења, дијабетеса, хемофилије и СИДЕ.

Генска терапија подразумева модификацију гена у ћелијама оболелих у жељи да се болест спречи или излечи. Гени представљају секвенце наследног молекула ДНК у коме се налазе информације о грађи и функционисању организма. Гени представљају упутства за синтезу протеина. Гени који не функционишу правилно могу бити узрок различитих болести тако што стварају погрешан протеин или га уопште не стварају. Тако, на пример, ген који носи назив p53, у нормалном стању спречава појаву и раст тумора. Неколико врста карцинома је у спречи са дефектном формом овог гена. Уколико се ген успешно замени правилно функционисањим геном, долази до смрти ћелија рака.

Гени који се директно уносе у ћелију обично нису функционални, зато се за транспорт користе тзв. "вектори" који их уносе у наследни материјал домаћина. Најчешће улогу вектора имају вируси који транспорт жељеног гена врше инфекцијом. Вируси су модификовани тако да су им уклоњени гени који доводе до појаве болести. Специјални типови вируса, ретровируси, интегришу свој генетички материјал (заједно са жељеним геном) у хромозом човека. Други типови вируса, као што су аденовируси, уносе свој ДНК у ћелију домаћина, али се њихов наследни материјал не интегрише са домаћинским ДНК. Вектор се уноси у тело оболелог интравенозно, директно у одређено ткиво, где ће појединачне, циљне ћелије бити инфициране. Алтернативно, од оболеле особе се могу узети узорци ћелија које се излажу векторима у лабораторијским условима. Након успешног транспорта вектора, ћелије се враћају у тело пацијента. Ако је процедура успешно обављена, у ћелијама ће се почети стварати нормални протеини. Вируси нису једини вектори који се проучавају. Стем ћелије су ћелије из којих настају различити типови ћелија у организму. Оне се у лабораторијским условима могу "програмирати" како би се у телу бориле против болести. Липозоми су масне честице које имају способност транспорта гена до циљних ћелија.

Овакав начин лечења отвара врата многим могућностима, а исто тако, суочава нас са многим етичким проблемима. Један од највећих проблема је цена, због чега је могу користити само најбогатији слојеви становништва (сетимо се лека Золгенсма који служи за лечење деце млађе од две године која су оболела од спиналне мишићне атрофије, а

кошта 2,1 милион долара). Веома важно је и дефинисање граница у "поправкама" гена, јер би се ова метода могла злоупотребити у унапређивању људских особина као што су интелигенција или физичке способности. Тренутна истраживања на пољу генске терапије су фокусирана на третирање коштаних сржи и ћелија крви и такве промене се не могу пренети на потомство. У будућности би генска терапија могла бити примењена на репродуктивним ћелијама (сперматозоидима и јајним ћелијама), чиме би се гени пренели и на потомство. Иако би ова метода потенцијално могла да спречи појаву неких наследних болести, не може се предвидети како би овај третман могао утицати на развој фетуса. Из наведених разлога, примена генске терапије је ограничена искључиво на телесне ћелије.

Моје мишљење је да иновације треба проучити, испитати и анализирати и применити ако је ризик примене мањи од ризика који носи болест. Пуко одбијање иновација из страха за мене није у складу са људским напретком. Мислим да ситуација рађа одговор. Када је човек здрав, јогунасто се придржава својих идеала и ставова, а када је суочен са патњом, болом и тугом, помишљиво прихвата помоћ науке. Битно је да се помоћ прихвати на време.

Лигија Влчек, професор

DEVETI KRUG ŽIVOTA

*Nenavikla na molitvu,
neobučena za slugu,
Tebe prizivam, petim padežom.
Majko. Bože. Oče. Dete. Ljubavniče.*

*Sama. Sam u plašljivoj tišini
prije krika. Zluradim osmjehom
baždarim granicu bijesa i nemoći.
Sumnjiva me radost pohodi poslije plača.*

*Strah je živo drhtanje duše. Lažna tišina
između dva gonga mehaničkog sata.
A život uporno upinjanje klatna.
Da udjene zvuk u prazan hod.*

Snježana Rončević

MOJA PESMA

Ponoć.

Belo, belim, boji sa neba.

I zemne tragove, posipa.

Koračaj, stazom plaveti,

boje vida mojih očiju.

Utrta je prtina tvome stopalu.

Na različite strane sveta okrenuti,

tom se niti, u ponoć, dotičemo.

Dok dolaziš i kad odlaziš,

prizivam te istim imenom.

Snježana Rončević

ANDERSENOVA BOJAŽLJIVOST

Sedma sam,

još nerođena, kći bajkopiščeva.

Živim u snu dečaka,

koji je povedanje izmaštao.

Srećna sam misao na radost.

Radosna lepota, izvesnog čekanja.

Ispunjena želja, trešnjina ploda.

*Možeš me i zaboraviti. Između dva
vetra, dve pesme. Do drugog polarnog*

dana, kad te misao na mene oplodi.

Tako ću se konačno roditi.

Snježana Rončević

AZ ÉLET KILENCEDIK KÖRE

*Mint olyan, aki sem imádkozni,
sem szolgálni nem képes,
Téged szólítalak, megszólító módon.
Anyám. Istenem. Apám. Gyermekelem. Szeretöm.*

*Egyedül. Egyedül a sikoly előtti
szorongó csendben. A düh és tehetetlenség
határát kesernyész mosollyal hitelesítem.
A zokogás után kétes öröm kísért.*

*Iszony a lélek élő remegése. Hamis csend
a mechanikus óra két gongütése között.
Az élet meg a harangnyelv kitaró feszülése.
Hogy a hangot üres járatba fűzze.*

Fordította: Fehér Illés

KÖLTEMÉNYEM

Éjfél.

Mennyei fehérrel, fehéret fest.

És elfedi a földi nyomokat.

A kékség útján gyalogolj,

szemem színén.

Talpad előtt kitaposott az út.

Különböző égtájak felé fordulva,

éjfélkor, egymást, ezzel a szállal érintjük.

Míg jössz és mikor távozol,

egyazon néven szólítalak.

Fordította: Fehér Illés

ANDRESEN BÁTORTALANSÁGA

A mesemondó

még meg nem született, hetedik lánya vagyok.

Egy fiú álmában élek,

aki megálmodta a mesemondást.

Az öröm boldog gondolata vagyok.

Valami várakozás boldog szépsége.

A cseresznyetermés teljesült kívánsága.

El is feledhetsz. Két fuvalat,

két vers között. A második poláris

napig, mikor a rám gondoltál megtermékenyít.

Így végre én is meg fogok születni.

Fordította: Fehér Illés

СЕКЦИЈА РУСКОГ ЈЕЗИКА

Ову секцију држи професорка Ирина Јурић. На секцији нас тренутно има четворо (прошле године нас је било више). Учимо језик на занимљив начин и тиме памтимо и разумемо више. Када обрађујемо нове лекције, читамо текстове и учимо значење нових речи и њихов изговор.

Сваке године би требало да имамо онлајн час са братском школом из Чајковског, Русија, али га ове године нисмо одржали. Такође, неколико ученика и наставника из те школе требало је да дође у посету нашој школи, али до сусрета није дошло због тренутне пандемије.

На секцији је увек забавно и увек имамо шта да радимо.

Јована Буљовчић, ГФД 3/9

СТРЕЉАШТВО

Једног обичног поподнева на часу физичког васпитања, указала нам се прилика која се не пропушта - посета стрељани која се налази на само неколико минута од наше школе. Пошто сам хтела да тренирам стрељаштво још од малих ногу, нисам смела да је пропустим. Одмах сам се добровољно пријавила.

Неколико сати касније се нас неколико заинтересованих нашло код стрељане и заједно смо се спустили у њу. Дочекао нас је један незабораван, упечатљив човек, који нас је ровео кроз целу историју клуба, његове чланове, клупске победе и слично. Успео је да нас заинтересује и охрабри да одмах кренемо у нове победе, али и поразе.

Чим смо ушли у стрељану, осетила се напетост међу нама, ученицима, јер смо се по први пут нашли на тако озбиљном месту. Нисмо знали шта да очекујемо. На први поглед, то је озбиљно место (што и јесте), на ком владају рад, ред и дисциплина. И ваљда због тога што је реч о оружју, имате осећај да ће вас само један погрешан корак избацити из клуба.

Клуб је сачињен из два дела. Први део је предвиђен за кафић и он је у стању изградње. Други део служи за тренинг, обуку, опрему и слично. Стрељана сама по себи одаје озбиљност, али и у тој озбиљности постоји велика доза тоpline и комфора.

Истог тог дана кренули смо и са обукама. Пошто нам је то био први дан, доста тога смо сазнали и научили о томе како се приступа оружју, како се користи, како се зове, како се пуца, како се држи и још милион ствари. Од самог почетка, кренули смо озбиљно. Наравно, као и сви почетници, правили смо огромне грешке.

Како је време одмицало, почело је све више људи да се интересује за клуб, да долази, да тренира са нама, а нама је постајало све пријатније да долазимо на тренинге. На тренинге смо долазили са осмехом, као и сад, а одлазили са још већим осмехом. Због људи који тамо долазе, стрељана нам је постала као друга кућа, место где увек можемо да дођемо кад смо срећни или тужни. Место које нам увек пружа добро проведено време, веселе људе, пријатеље, место на којем сви наши проблеми једноставно нестају. Људи тамо су дивни, увек весели, пуни позитивне енергије, насмејани, дружељубиви и што је најбитније,

увек спремни да отвореног срца дочекају нове шампионе јер, како кажу: «Морамо и ми да навијамо за неког!»

Ако и ви желите да постанете део једног овако предивног друштва, срдечно вас чекамо. Заинтересовани ученици могу да се јаве професору физичког васпитања Чонгору Нађу.

Ивана Живадиновић, ГФД 3/9

TORNAÓRA A JÉGEN

Az elmúlt hónapban nem megszokott tornaóráink voltak. A tanár úrral és az osztállyal elmentünk korcsolyázni. Az osztályból nem mindenki szeretett volna, de én igen és nagyon élveztem. Alig voltak a pályán, és a jég is jó volt.

Laura Kovacs, GFD2/8

МАЛО ДРУГАЧИЈИ ЧАСОВИ

Иако су ове године сви часови другачији од оног на шта смо навикли, неки се часови ипак издвајају. Ово су само неки од примера како час може да изгледа мало другачије, чак и у условима комбиноване или онлајн наставе.

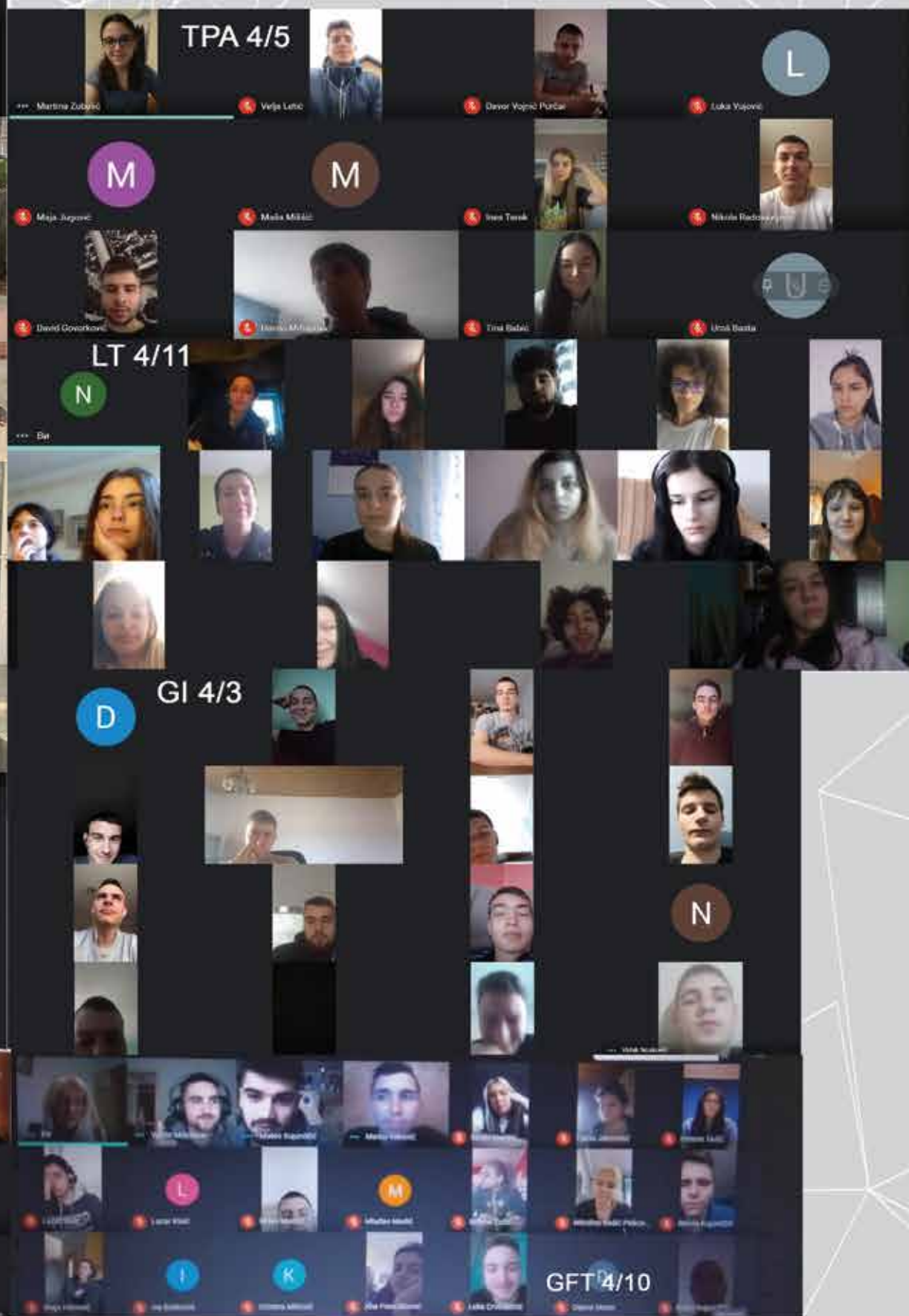
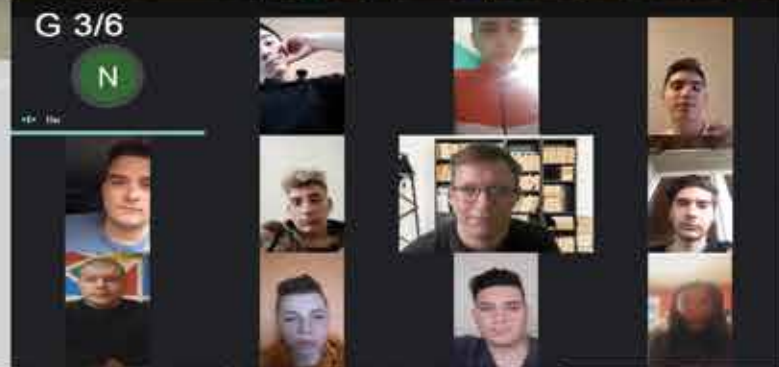
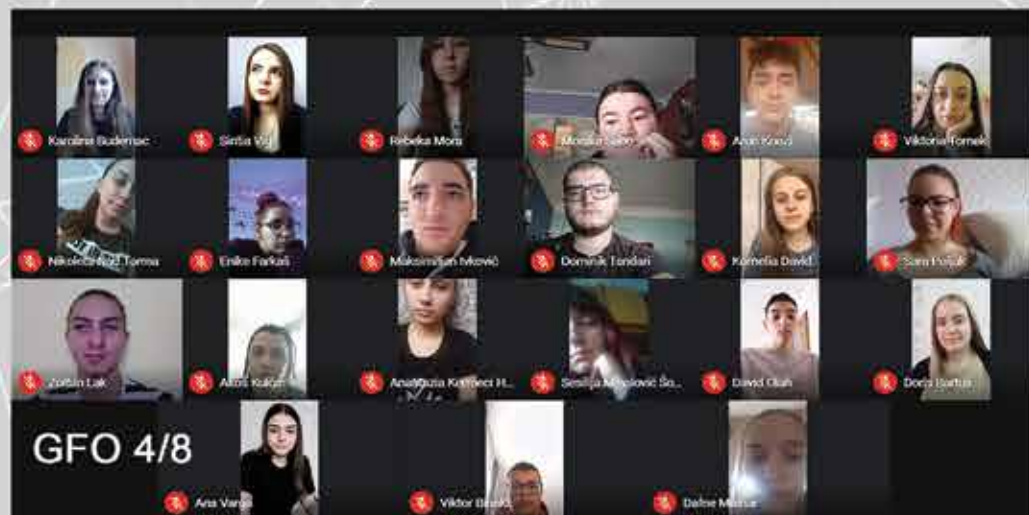
На часовима грађевинских конструкција са професорицом Верицом Нинковић, одељење Г 1/3 је имало прилику да на практичан начин вежба како се зидају зидови. Они су кроз игру различитим елементима правили зид и могли су да виде шта се дешава када се погрешно поставе елементи у зиду.

Да се час математике може одржати и на школском дворишту, уверило нас је одељење АТ 1/1. Они су са професорицом Иваном Секулић искористили леп пролећни дан и одржали час утврђивања градива на кошаркашком терену у дворишту школе.

Одељење АТ 4/1 је са професорком српског језика и књижевности Стелом Шаровић посетило Савремену галерију Суботица. Посета је била припрема за писање есеја о модерној уметности, а шетња од школе до галерије сјајна прилика за размену мишљења и ставова.

Maturanti 2020/21.

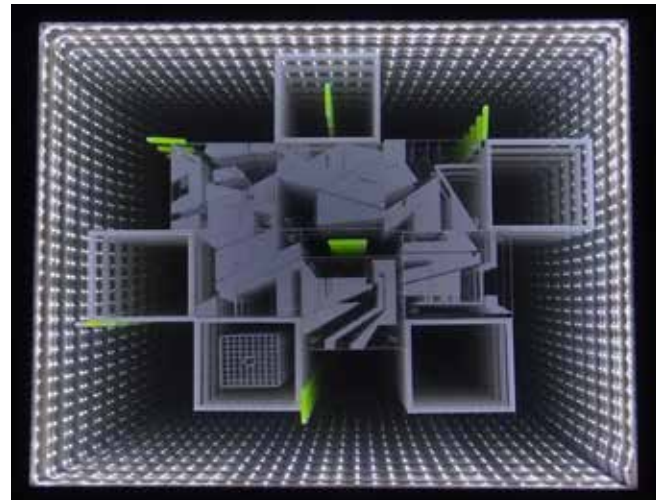

Prvaci 2020/21.

РАЗГОВОР СА УМЕТНИЦОМ

У склопу манифестације „Музеји за 10“ у новембру 2020. године, у Савременој галерији одржан је Разговор са уметницом, уједно и нашом професорицом Маријаном Буљовчић. Прошле године, у септембру, уметница се представила суботичкој публици самосталном изложбом на којој су посетиоци могли да виде радове настале за време њених основних и мастер студија на Академији уметности у Новом Саду, смер сликарство. Изложене су слике, графике, цртежи у различитим форматима и техникама. У наредном тексту ћете имати прилике да чујете нешто више о њеном раду и самој изложби.

Са вама смо се упознали пре скоро три године, када сте почели да радите у нашој школи. Пошто знамо да је ово и ваша бивша школа, искористићу прилику да вас питам какав је осећај био вратити се у своју школу, али овога пута у другој улози и радити са професорима који су вам некад предавали?

Из ове школе носим заиста мноштво лепих успомена, а професори су добар део њих. Било је помало необично у самом почетку, али сам се врло брзо навикла, како то већ бива кад се баците у ватру. Имала сам врло леп однос са свима још као ученик ове школе, тако да сам се доста лако прилагодила и другој страни катедре.

Можете ли нам рећи нешто више о теми коју обрађујете кроз ваше радове и како је дошло до ње? Како је све почело?

Пре свега, појаснићу мало сам назив теме. Space shuffle, дословно преведено значи мешање простора. Назив је настао као игра речи и изведен је из појма space shuttle (свемирска летелица), при чему shuffle алудира на опцију за насумично мењање података. Назив се може приписати врсти естетике која је проистекла из тог истраживања, а чија је прва визуелна асоцијација управо преклапање и комешање различитих фрагмената простора. До саме теме дошло је некако природним током, још за време студија, када је сасвим уобичајено да се у покушају да пронађемо неки ауторски израз, сви преиспитујемо, проматрамо свет око себе и у себи, истражујемо различите медије, технике... Постепено се ту издвоје неке кључне ствари, искристалишу се неке идеје и визије које покушавате да „оживите“.

У првим фазама рада сам се више ослањала на одређене визуелне утиске и мотиве позајмљене из спољашњег света, попут елемената архитектуре, празнине или метежа градског пејзажа, напуштених просторија... У њима се још увек назире нешто представљачко, нека повезница са реалним, опаженим светом, што се временом све више губило. Понекад је опажени мотив полазна тачка, понекад носи целу слику, а понекад у потпуности изостаје, остављајући за собом само дах реалног, попут неког пост-ефекта који се понавља у виду еха. Тај осећај је полако добијао на свом значају, све док није постао круцијални део мог рада.

Где проналазите инспирацију и кроз који медиј највише волите да се изразите?

Инспирацију проналазим свуда око себе. Стално бележим, фотографишем, снимам неке мени визуелно занимљиве ситуације, које касније користим као референце за скице, које потом преносим на платно, графику, цртеж... Највише ми прија рад на платну, уљаним или акрилним бојама. То ми је некако најприродније, нешто од чега сам почела и чему се увек враћам.

На овом делу изложбе можемо видети светлосне кутије са принтовима. Одакле тај прелазак са платна на овај тродимензионални медиј и зашто баш у том облику?

Скице за слике често радим путем дигиталног колажа. Када то пренесем на платно добијам један савим други израз, сасвим другу, опипљивију димензију, али овога пута хтела сам да задржим тај дигитални израз, тај ефекат осветљеног екрана. Сам принт на папиру ми не би пружио тај утисак, те сам желела да произведем нешто налик малим светлећим екранима. Кутије су изведене у техници 3D штампе, а осветљени принтови су штампани на плексигласу на UV фолији. Иначе је мотив светлости и сенке од самог почетка присутан у мом раду. Такође, ту је увек присутна потреба да се идеја прикаже и разради кроз више медија, те је овај прелазак са слике на инсталацију, на 3D објекте, некако логичан след и резултат тога.

Да ли мислите да ће се експериментисање ове врсте и даље провлачити и напредовати кроз ваше радове?

Дефинитивно да. Можда у неком другом облику, али свакако да. Прија с времена на време променити медиј у коме радите, отворити себи нека нова врата, обогатити саму идеју, надоградити је.

Колико времена је потребно за процес остваривања визије ове врсте?

То је врло субјективна ствар. У мом случају ова „визија“ се стално развија и надограђује. Зависи и колико сте добро у самом старту промислили саму идеју и пројекат, колико се та идеја временом мења и развија. Серија слика на платну која је била изложена, са графикама и цијанотипијама, развијала се око три године, док су ове светлосне кутије рађене тек ове године, а планиране су пре.

Да ли имате нешто да поручите млађим људима који су тек кренули да истражују свет уметности?

Па ево једног, не тако оригиналног савета, али сматрам да је најдрагоценији, а то је да буду искрени према себи и свом раду. Звучи толико лако, али је јако тешко. Пробајте.

Милена Радуловић ЛТ 411

КРЕИРАЈ СВОЈУ МИТОЛОГИЈУ

1. Denis Dautović - Obraćanje iskri nebeskoga u čoveku (crtež na kom je devojka u ružičastoj haljini)

2. Lea Đember - Karmen (crtež devojke u oblacima)

3. Mina Stanković - Magdalena (crtež devojke u vodi)

Крајем прошле године постала сам део књижевног клуба који у склопу Фондације „Данило Киш“ води наставница српског језика Сања Бабић. Сваки састанак клуба био је предивно искуство за мене, као и и прилика да чујем и научим неке нове ствари. Захваљујући талентованим полазницима књижевног клуба и њиховим манифестима који остављају без даха, добила сам прилику да учествујем у пројекту који ће ускоро угледати светлост дана. Спојили смо две врсте уметности - они су писали и читали, док сам ја цртала. Они су измишљали богове, које су из своје маште пренели у речи на папиру. Њихове речи прелиле су се на мој папир, почела сам да цртам богове. Сваки од њих има своју причу. Слушајући манифесте, инспирација за цртеже је само навирала. Ускоро нас очекује и изложба, како њихових, тако и мојих радова. Ово искуство је дивна и веома важна прилика за мене. Изложба, која ће ми бити трећа по реду, представља за мене нови успех. Она је, такође, још један степен ближе ка остварењу мог циља да једнога дана postanem уметница.

Валентина Солар, ЛТ 3/11

ПРЕДСТАВЉАМО ВАМ...

ЦРВЕНИ КРСТ ЈЕ МОЈА ДРУГА КУЋА

ВОЛОНТИРАЊЕ У ЦРВЕНОМ КРСТУ – ОБАВЕЗА КОЈУ РАДО ИСПУЊАВАМ

Време које проводимо у школи је само делић целог дана. Шта радимо када немамо обавезе? Да ли је то добро утрошено време? Углавном радимо оно што нас чини срећним, тренирамо, учимо, играмо игрице... Све су то уобичајене активности које већина ради. Реткима падне на памет да ураде нешто за добробит других. Лана Солак, ученица наше школе, одељења АТ 1/1, једна је од особа која своје драгоцено време

посвећује добровољном помагању другим људима.

Како и зашто си дошла на идеју о волонтирању?

Одмалена сам слушала о волонтирању од старијих и чинило ми се занимљиво. Како сам постајала старија, желела сам све више да се осећам продуктивно и да паметно трошим своје време, али нисам знала како док нисам сазнала за Црвени крст од другарице која је тамо волонтирала.

Колико година волонтираш?

Почела сам да волонтирам крајем октобра 2020. године.

Да ли си сама одлучила да будеш волонтер у Црвеном крсту или те је неко усмерио?

Дуго сам желела да постанем волонтер Црвеног крста, али нисам знала да је могуће учланити се тако лако. Усмерила ме моја професорица са хора, када нас је све одвела да видимо шта је то Црвени крст и ја сам одлучила да се тамо учланам.

Можеш ли нам објаснити чиме се све бави Црвени крст?

Црвени крст се бави најпре смањивањем људске патње. Волонтери у име Црвеног крста помажу коме је потребно како бисмо били све ближи том циљу. Поред волонтирања у Црвеном крсту, постоје разне едукације и могућност образовања у разним областима, на пример ја сам укључена у добровољно давалаштво крви.

Каква је атмосфера у Црвеном крсту?

Атмосфера у Црвеном крсту зависи од тога да ли радимо, па смо концентрисани на то, или се дружимо, па се смејемо и причамо.

Шта за тебе представља Црвени крст?

За мене Црвени крст представља неку врсту друге куће. Тамо имам људе којима увек могу да се обратим, много пријатеља, свакодневно научим нешто ново, радим оно што волим и осећам се продуктивно.

Шта конкретно радиш током волонтирања?

Који ћемо посао радити, зависи од тога коме је потребна помоћ. Тренутно свакодневно асистирамо медицинским радницима у Новој општини при вакцинацији и ревакцинацији и радимо у позивном центру за обавештавање грађана о њиховим терминима, такође за вакцинацију или ревакцинацију.

Колико времена проводиш у Црвеном крсту?

Трудим се да тамо проведем што је могуће више времена. Идем скоро сваког дана и остајем по неколико сати, понекад и цео дан.

Издвоји најбољи и најтужнији догађај за време волонтирања.

Најбољи догађај не могу да издвојим, зато што их има много, али могу да кажем да је непроцењив осећај када вам се људи захваљују због тога што сте им помогли. Најтужнији ћу такође рећи некако уопштено, када видите у каквим условима људи живе и колико им значи тај један прехранбени пакет – то вам једноставно натера сузе на очи.

Колико ти се променио живот од када волонтираш Црвеном крсту?

Живот ми се променио из корена. Почела сам да размишљам другачије, упознала сам много нових људи и стекла сам нове навике.

Да ли волонтирање сматраш обавезом или забавном активношћу?

Волонтирање за мене представља и једно и друго, с тим да је обавеза коју радо испуњавам.

Да ли је у Црвеном крсту искључиво у питању рад, или се и дружите?

Наравно да није у питању само посао, када имамо прилике ми се окупимо и дружимо у Црвеном крсту или организујемо дружење негде другде, то су незаборавна искуства.

Да ли си некада размишљала да одустанеш од волонтирања?

Мислим да у свакој врсти посла, па тако и у волонтирању, постоји период када је напорно и када мислимо да не можемо више, али то не значи да желимо да одустанемо, само нам је потребно мало одмора и заједница то разуме.

Имаш ли времена за приватне обавезе?

Имам довољно времена да ускладим све, али од како активно волонтирам више немам много времена „за бацање“.

Да ли се бавиш неким спортом?

Пре него што сам почела да волонтирам, бавила сам се хип хоп плесом, али тренутно не тренирам ништа.

Интервју урадио одељење АТ 1/1

Postoji mnogo načina za volontiranje. Jedan od njih je i volontiranje u organizaciji AIESEC. Kako zbog epidemioloških mera nisu bili u mogućnosti da svoj program predstave maturantima, odlučili smo da vam ono što oni nude predstavimo u ovom broju školskog časopisa.

Hej, AIESEC!

Svaka generacija ima moć da promeni svet. Kroz različite načine ljudi biraju kako da pomognu drugima, kako da pomognu sebi, kako da pomognu celom svetu. Da li ste znali da to možete biti baš Vi?

Ko smo mi? Mi smo pokret mladih koje pokreće jedan zajednički cilj - mir i ispunjenje ljudskog potencijala. Verujemo da održivo i globalno orijentisano liderstvo može pomoći da rešimo neke od globalnih izazova. Pružamo mladima različite mogućnosti zahvaljujući kojima mogu da dobiju relevantno iskustvo i uče u okruženju koje podržava njihov razvoj. Mladi otkrivaju šta je njima zaista važno dok pozitivno utiču na društvo. Kako i zašto smo nastali? AIESEC je nastao 1948. nakon II svetskog rata, kada su mladi iz sedam država zapadne Evrope odlučili da učine sve što je moguće da se ovakvi sukobi više ne dešavaju u svetu. Nadali su se da mogu da promene svet, osobu po osobu. Sada, 73 godine kasnije, prisutni smo u više od 120 zemalja i verujemo da liderstvo u 21. veku nije opcija, već odgovornost svih nas. Ako mi ne menjamo svet, ko će?

PRAKSA

Želiš da putuješ i iskusiš svet? Upoznaš mlade sličnog razmišljanja? Pri tom pozitivno utičeš na svoje i svetsko okruženje? Global Volunteer program praksi je prilika za mlade koji žele da rade na svom ličnom razvoju i naprave pozitivan uticaj u svetu. Možeš izabrati svoj projekat u nekoj od 127 zemalja u kojima postoji AIESEC. Među njima su Italija, Nemačka, Češka, Turska, Tunis... Upoznaj novu kulturu, ostavi svoj trag i izađi iz svoje zone komfora. Volontiraj kako bi doprineo Ciljevima Održivog Razvoja. Koji su uslovi? Potrebno je da imaš 18 godina. Moraš da znaš da se sporazumevaš na engleskom jeziku, i najbitnije: da imaš volju da se razvijaš i pozitivno utičeš na društvo.

PROJEKTI

Pored praksi nudimo i priliku da se mladi upoznaju sa poslovnim svetom i razviju preduzetnički duh. Entrepreneurship for Youth (Preduzetništvo za Mlade) predstavlja projekat koji je namenjen srednjoškolcima i studentima da kroz dinamično okruženje steknu liderske veštine. Neki od benefita ovog projekta su sticanje navike timskog rada, razvijanje bolje organizacije vremena, strateško razmišljanje i drugo.

ČLANSTVO U AIESEC-u - verujemo da su mladi ključ za kreiranje bolje budućnosti. Kroz svako praktično iskustvo koje omogućavamo, težimo da utičemo na razvoj mladih ljudi u lidere sa pravim vrednostima i kvalitetima. Podsticanje drugih, orijentisanost ka rešenjima, građanin sveta i samosvest su samo neke od vrednosti koje ti nudimo. Kako da postaneš član? Bitno je da imaš 18 godina i volju da radiš na sebi! Moraš biti spreman na izazovno iskustvo i okruženje koje će ti pružati priliku da stekneš znanje za mnoge veštine kao što su komunikacija, organizacija, javni govor, i još mnogo drugih. Ekonomski Fakultet u Subotici je dom mladim ljudima koji su odlučili da krenu koracima jednog lidera kako bi promenili svet. Oni svojim trudom i radom pomažu da deca i daci upoznaju druge kulture, da mladi iskuse nove stvari i izađu iz svojih zona komfora i da sami sebe izazovu u novim okruženjima. Samo oni koji su dovoljno ljudi da misle da mogu da promene svet su oni koji to i čine.

Za više informacija, kontaktirajte nas:

Stela Nemčev Specialized Unit President AIESEC Serbia
Faculty of Economics, Belgrade Specialized unit Subotica
+381 (0) 61 137 55 72
stela.nemcev@aiesec.net

Prvonagrađena priča na literarnom konkursu "Gavran"

ROBOT

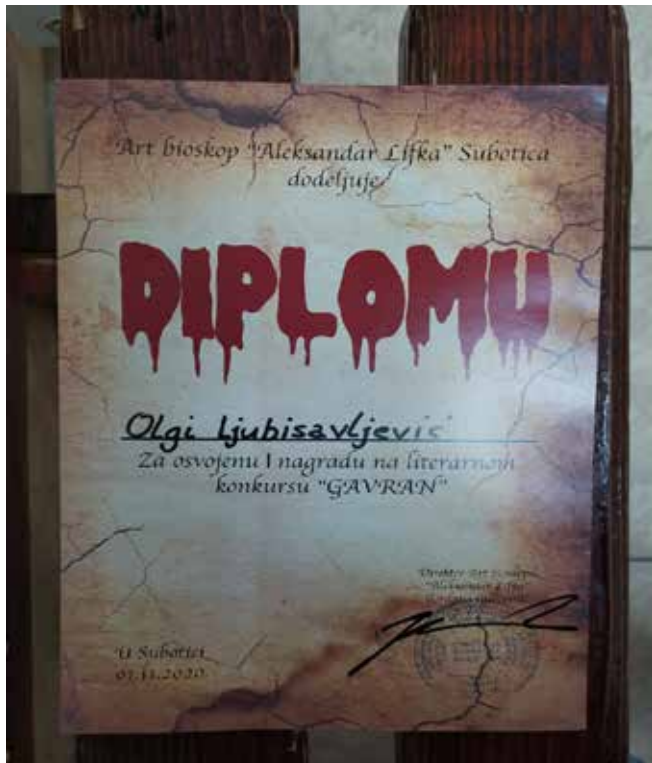
Sve počelo jednim sasvim uobičajenim utorkom i kašnjenjem dok sam silazila niz stepenice smišljajući neki glup izgovor zašto još nisam školi. Začula sam mamin glas, razgovarala je sa nekim ljudima koji su prisiljavali nju i mog oca da napuste kuću; spominjali su neko 'bezbednije' mesto. Kada su otišli, pitala sam je šta se dešava. Rekla je da probudim brata i da se sakrijemo u orman u gostinskoj sobi i da će sve biti u redu. Sa strahom u grudima, nervozno sam budila brata. Čim je malo otvorio oči, povukla sam ga u sobu i drhtavim glasom objasnila šta se dešava, iako ni ja nisam bila sigurna. Njegove sumnje su kratko trajale jer je moje lice jasno govorilo da ovo nije jedna od mojih jutarnjih šala koje koristim da bih ga lakše probudila. Na sekundu sam izašla iz ormara i pogledala kroz prozor sobe. Videla sam kako ljudi u pidžamama u pratnji vojske ulaze u kombije. Među njima su i deca, bebe koje su majke smirivale da ne plaču. Tamo su i moji roditelji, mama je sedela i umirivala komšinicu, a tata je razgovarao sa nekim vojnikom. Čula sam korake i brzo utrčala u ormar gde je moj brat čekao. Nekoliko trenutaka kasnije čuo se razgovor dva vojnika.

- Žena je rekla da su deca već otišla u školu.
- Ti joj veruješ? Verovatno ih je sakrila, hajde da ih potražimo, sigurno su ovde negde.

Moj brat je stavio sebi ruku na usta i zatvorio oči pokušavajući da se umiri, ja sam samo gledala pokrete vojnika kroz ono malo prostora između vrata ormara. Kada su izlazili, jedan vojnik se neočekivano okrenuo, otvorio vrata ormara i uzviknuo:

- Oh, znao sam da je lagala!
Zadnje čega se sećam je da sam pokušala da napadnem vojnika, ali ubrzo su me oborili. Da ne bi stvorili paniku i uplašili ljude na ulicama, uspavali su nas i odneli čim su odvezli ostale ljude. Probudila sam se sa ogromnim bolom u desnoj ruci. Bili smo smešteni u ispražnjenu prodavnicu u koju su mogle stati hiljade ljudi. Odmah sam je prepoznala, to je u mesto u kome sam radila preko leta. Moj brat je već bio budan i čučao je u čošku praveći društvo nekom sedom beskućniku koji je hranio psa. Bilo je na stotine dece i odraslih, ali niko nije znao zašto smo zarobljeni. Samo je jedan propao student kome je košulja bila izgužvana i kaput smredeo na sir, znao šta se dešava. "Kada u državi izbije panika, vlada ima pravo da zarobi svoje građane i da im oduzme sva prava", kaže student. "Ali, u državi nije izbila panika", kaže neki tanki ženski glas iza mene. "Nije", kaže student, "ali šta ako je država napravila lažnu uzbunu i ubedila velike sile da je stvarna i time dobila odobrenje da pokrene taj proces", kaže student. "Ali zašto?", pita beskućnik. Student odgovara: „Jer žele sve da nas pretvore u androide. Da nam ugrade čipove kako bismo postali uspešnija, pametnija i jača bića, a samim tim i nacija, jer već uveliko propadamo. Žele da budemo najbolji, da budemo prvi.“

To prvi me je toliko uplašilo da nisam mogla da se saberem. Žena iza mene se bunila: "Kako sve to znaš?", a on je rekao da je on dizajnirao čipove, ali u prvobitnom planu je trebalo da pomogne ljudima obolelim od autizma da

normalno funkcionišu. Znala sam da ćemo postati roboti ako ostanemo, zato sam uveče, kad su svi zaspali, pobešla sa bratom. Pobegli smo kroz tajni prolaz u radnji koji smo moji prijatelji i ja otkrili letos kad smo želeli neprimetno da izađemo napolje na pauze da pušimo. "Mrzim ovo mesto", govorila sam dok sam sklanjala prašnjave kutije sa mesta na kom su se vrata nalazila. Ni sama nisam mogla da poverujem, uspeli smo da pobegnemo.

Bosi smo trčali po hladnom betonu ne znajući da je preko puta isto stanje. Kad sam videla sve te ljude, pala sam na kolena jer sam izgubila svaku nadu. Istog trenutka, vojska nas je ponovo zarobila, ali su nas ovaj put onesvestili snažnim udarcem u potiljak i odvezli nazad u prodavnicu.

Probudila sam se kao iz ružnog sna. Spakovala sam torbu, obukla se i sišla u kuhinju. Vidim mamu i tatu, sede u trpezariji, ne pričaju, samo se gledaju. Televizor je uključen, ali niko ga ne gleda. Voditelj priča nešto monotonim glasom. Sve je tako bezdušno, tamno, sporo. Treba mi kafa. Kroz kuhinjski prozor vidim prolaznike, svi hodaju u istom ritmu, kao vojska. Odjednom počinjem da se prisećam čitavog jučerašnjeg dana. Počinjem da osećam nešto, strah mi obuzima čitavo telo. Ti čipovi su stvarni, moji roditelji ih imaju, svi ih imaju. Da li ih imam i ja? Nervozno dodirujem svoje telo u potrazi za čipom. Pod prstima osetim sitno ispučenje u dnu potiljka. Nemoguće, ako je čip sigurno na mene ne utiče, ne osećam se drugačije. Polako me obuzima smirenost, sigurno od jutarnje kafe. Ulazim u trpezariju i sedam pored svojih roditelja.

Olga Ljubisavljević, GFD 3/9

MINDEN PERC EGY ÚJ ESÉLY ARRA, HOGY MEGVÁLTOZTASS MINDENT

Ha mindent nem is tudunk megváltoztatni, de azért formálhatjuk sorsunkat, akár percről-percre. Példának okáért, ha egy döntés meghozatalát, az utolsó pillanatra hagyjuk, akkor valóban megváltoztathat mindent az elkövetkező perc alkalmával.

Ha éppen a pároddal veszekszel, adj magadnak, és neki is egy percet, meglátod, másképp vélekedsz majd arról, amit dühöd hevében kimondtál volna. Persze ez a tudatos kommunikáció része, mindig gondold meg a mondandód, mielőtt ténylegesen kimondanád, add meg magadnak azt az egy percet, nem veszítesz vele semmit. Kivéve nyilván, ha gyors döntés elé vagy állítva ugye, és nincs idő átgondolni. Ravasz egy dolog ez az egy perc, mennyire kevés, és mégis oly sok mindenre elegendő, hiszen az idő relatív. Ahogyan Einstein is mondta: „... beszéljess egy percet egy csinos hölgygel, és meglátod, csak egy pillanatnak tűnik csupán.” Az én egy percemre sok-sok példát lehetne felhozni, de talán a legjobb az mikor ténylegesen egy, vagy maximum két percem volt eldönteni, hogy elmenjek-e Zentára, egy alkotótáborba. Eleinte rettenetesen vártam, tűkön ültem, hogy mehessek, művészek és kreatív emberek társasága várt ott rám, de az indulási idő közeledtével kicsit húztam a számat. Az a tipikus indulás vagy utazás előtti kétségek... „Biztos akarom én ezt? Tényleg ott a helyem? Vajon ott beilleszkedem?” Szerencsére sikerült kimásznom ebből a személyre szabott veremből, melyet magamnak teremtettem a kételyekből. Tényleg az utolsó pillanatban, szinte már hallottam, ahogy az idegszál pattan, sikerült rávennem magam, és utamra indultam. Még milyen jó, hogy akkor így döntöttem, és elmentem, mert egy életre szóló élményt hagytam volna ki, ha akkor nem megyek el. Fantasztikus három nap volt, rengeteg új embert ismertem meg, felfedeztem és festőművészekkel beszélgettem, és alkottam egész nap. Fizikailag kimerülve, de lelkileg feltöltődve értem haza, és nincs is ennél jobb érzés a számomra.

Az ilyen dolgok és élethelyzetek miatt tudom azt mondani, hogy minden perc egy új esélyt, egy új lehetőséget tartogathat magában, és épp ezért fontos nyitott szemmel járni a világban. Vegyük észre, ha az élet egy lehetőséget helyez lábunk elé, ne lépünk át felette, legalább egy pillantást vessünk rá, hátha új kaland vár!

Lak Zoltán GFO 4/8

Szerintem mindenkiben felmerült a kérdés, hogy vajon van-e saját döntése az embernek, szabad akarata, vagy pedig mindenkinek meg van írva a sorsa, és ezen nem tudunk változtatni?!

Véleményem szerint egyiket sem lehet bizonyítani, de mindenki abban, hisz amiben akar. A vallásunk szerint az embernek csak a kezdetekben volt szabad akarata, de miután bűnt követett el, Isten elvette tőle. Ha minden perccel változtathatnánk az életünkön, akkor valószínűleg mindenki jobbá varázsolná a jelenlegi életét. Mivel nem tudjuk mi fog történni a jövőben, így a döntéseink eredményeit sem tudjuk pontosan, vagyis az egyik verziót igen. De akkor felmerül a kérdés, mi lett volna ha? Amikor hibáztunk valahol, elég frusztráló tud lenni a tehetetlenség, mert ezen már nem tudunk változtatni, de persze nem minden esetben. Amikor megbántunk valakit, van lehetőségünk változtatni, és ezzel valamiképp semmisé tesszük az egészet. De, amikor egy hozzátartozónk elmegy az élők sorából, az visszafordíthatatlan. Például, amikor valaki beteg a családjunkban, de túl későn vesszük észre a problémát, ezáltal már nincs ideje a felépülésre. Ilyenkor magunkat hibáztatjuk, amiért nem csináltunk hamarabb vizsgálatot, és ezzel időben tudtunk volna segíteni. De miután megtörtént a baj, már mindegy. Az emberek nagy részében ez maradandó nyomot hagy, de már tehetetlen vagyunk. Vannak kisebb dolgok is, amik elég sűrűn történnek meg velünk, például az iskolában. Amikor ellenőrző után szembesülünk a ténnyel, hogy rosszul csináltunk meg a feladatot. Persze ezen is lehet változtatni azzal, hogy kijavítjuk a rossz jegyet, de az már nyomot hagy, mert bekerült a naplóba. Sok más dolog is van, amin változtatni lehetne, de csak miután megtörtént.

Mindenki követ el hibákat, és ez ezután is így lesz, de amit most rosszul csináltunk, lehet, hogy egy másik világban jól fog végződni!

Oláh Dávid GFO

Többségünk boldogtalan, ez egy tény. Folyton a boldogság után rohanunk, elfordulunk a negatív érzelmektől, vásároljuk a termékeket, holmikat, rugószerűen ugrálunk egy kapcsolatból a másikba, csak ne történjen semmi rossz!

Valakik beleőrülnek a végtelen kutatásba, valamely személyek meg átdobják családottságukat produktívabb cselekményekbe, mint például művek alkotásába, zenélésbe, de ezek mind még csak öncélú tevékenységek. Egy rajzzal nem segítéssel senkinek sem (ha csak az a bizonyos valaki megkért annak elkészítésével és teljesítéssel vágyát). Mi van akkor, ha éppen olyan foglalkozást választunk, amivel lehetséges jobbá tenni a világot? Oktatni szeretnénk, gyerekeket ápolni, bűnös korporációkat ledönteni? Mindig is részt akartam venni az említettekben. Állatokat menteni, igazságért küzdeni... de álmaim lassan elhalványultak, amint felfogtam azt, hogy lehetetlen minden egyes problémát megsemmisíteni, hiszen újra és újra születni fognak újabb és borzalmas károk. Őszinte leszek. Naiv vagyok. Egyszerűen nem bírom elfogadni azt, hogy hamis információkat terjesszenek, és próbálják szépitgetni az egészet, még akkor is, hogyha szemünk előtt forognak le a filmbeli katasztrófák. Minek olyan távolra nézni? Már otthonomban is vannak döntve az igazságot fenntartó oszlopok... Nem bírok rajta változtatni. Bármit elkezdenék, a következmények esnének egymás hátára, mint egy végtelenségig tartó dominó sornál. Amikor meg is próbálkoztam, az egész helyzet még jobban eltorzult. Ez mind egy tüzet váltott ki belőlem. Elkezdtem pszichológiával foglalkozni, olvasgatni a vaskos, tudományos köteteket, experimentálni, beszélgetni. Pár hónapig életem vágya volt, hogy pszichológus legyek...

...de a realizmus lecsapott. Észrevettem, hogy egy páciensnél nem elég, hogy meghallgasd, segíts neki, buzdítsd, az ő kedve is nagy szerepet játszik a javulási folyamatban. Ha nem akar leszokni a rossz szokásairól, nem fog, hiába magyarázkodsz. Maga a foglalkozásnak nincs túl fényes jövője, legalább is szerintem...
...ha csak netalán külföldre mennék?

Jaj milyen lenne egy teljesen új országban? Elég lennék? Meg tudnám egyáltalán tanulni a leckét? Egyesével tódulnak a kételkedő gondolataim...

El kell fogadnom, hogy nem minden lehetséges. De, azt sohasem fogadnám el, ha egy nap feladnám az egészet! Javítani fogok magamon, teljesíteni fogom az örömet amíg csak bírom, hiszen az élet megy, az idő vékonyodik, és bármelyik pillanat, esemény egy új lehetőség lehet!

Čović Emilij GFO 4/8

ČOVEK MISLI DA JE MERA SVIM STVARIMA KOJE JESU DA JESU JER JE GORDI IMBECIL

U pisanju ovog sastava koji je vezan za mnoge stvari, imam izvesnu sliku čoveka u glavi. Čoveka kog bih trebala da predstavim, kao i inače u filozofiji, onako da on predstavlja filozofiju o celom ljudskom rodu ili o velikoj grupi ljudi, makar ljudi kojih je bilo posuto po svetu kada je određena filozofija stvorena, za nas da je rastumačimo. Ali postoji problem sa mojim čovekom i mojim tumačenjem Protagorine filozofije. Problem sa mojim "čovekom" je upravo taj da sam taj čovek ja. Moj čovek ne predstavlja ljudski rod, već samo mene - a kako drugačije, kada ja, za razliku od velikih filozofa, ne mogu govoriti u ime svih ljudi, već samo u ime jedine osobe koju istinski poznajem, i to najduže od svih, sebe. A kako da jedna osoba odgovori na filozofiju ili tvrdnju koja se odnosi na velikog Čoveka filozofije, ljudski rod? Najbolje što može, ali u svoje ime. Dakle, u mojoj ideji o čoveku staviću sebe u prvi plan. Čovek (Ja), prebiva tu gde jeste, ispod neba i, poželjno, ne ispod zemlje. Čovek ide u školu, u kojoj biva asocijalan, i izbegava prevelike grupe plitkih ljudi koje ga okružuju. Čovek misli onoliko koliko može i govori onoliko koliko misli da treba. Čovek biva srdit, najčešće oko događaja čiji je rok trajanja kratak, čovek biva radostan isto tako, ali želi to mnogo više da ceni i pamti. Čovek peva pod tušem, čovek biva zaljubljen, čovek tuguje kada je razdvojen od ljubavi, čovek sanja, čovek hoda kroz park, čovek vozi bicikl. Čovek prebiva, ali u mom slučaju - ne kao deo sveta, ne kao fragment celine današnjeg društva ili ljudskog roda, nego prosto kao već sagrađena slagalica, bez milimetra slobodnog prostora za gluposti drugih, moj čovek je taj koji se ophodi prema svetu kao prema nečemu stranom. Takav čovek ne može imati uticaj na svet, niti biti mera stvarima, mada pretpostavljam da bi mogao, uz razmišljanje, da razume tu ideju i stvori neki zaključak o istoj. "Čovek je mera svim stvarima, onima koje jesu da jesu i onima koje nisu da nisu." Današnji čovek bi bez poteškoća mogao da pomisli i tvrdi da on zaista jeste mera koja sve drži pod kontrolom, da je on taj koji je balans i svest svega, sjajni dragulj razuma među bićima, veliki, moralni covek! Ali moj čovek se suprotstavlja toj tvrdnji. U mom skromnom i nedugo

razvijanom shvatanju sveta i ljudi, stvorio mi se utisak da su ljudi veoma egocentrični. I iz toga dolazi ideja da je čovek mera svemu u svetu, jer čovek je, opet, po mom skromnom mišljenju, mera samo drugim ljudima i onome što su ljudi stvorili. Čovek služi, u smislu te Protagorine mere, ne kao mirotvorac, ne kao činovnik svega, nego prvenstveno kao svedok razvijanja sveta oko sebe. Čovek je uticao na svet, to je istina, ali njegov uticaj je bio veoma sablazan i kratkotrajan. Jer, koliko god ljudi mislili da, recimo, ljudi uništavaju planetu, planeta bi mogla da nas otrese kao buve iz svog krzna. Planeta je jaka i priroda je to što postoji duže od ljudi, gledano sa bilo koje tačke gledišta. Ako je Bog stvorio ljude, prvo je stvorio nebeski svod, zemlju, mora, životinje i gmizavce, hranu i plodove, potom prašinu iz koje će stvoriti čoveka. Priroda je to što utiče i što je mera, i mi smo ti koji se, od kada i postoji to "mi", povinujemo njenim procenama i uslovima. Mogla bi samo da nas otrese i njeni briljantni i zamršeni eko-sistemi, sveprisutni i veličanstveni, samo bi nastavili da napreduju i čine svet - svetom. Tačnije, da budu (za razliku od ljudi), u savršeno harmoničnom sklopu, i u tom sklopu i slaganju nastave činiti da sunce svane i da cvet cveta. I mislim da je čovek nepotreban za to, već ne treba da zaboravi svoju poniznost i privilegiju toga da je, makar na kratko, gost ovde gde jeste, i u tom gostovanju, dobija od ugostitelja najlepše poklone. To su upravo ti pokloni sa kojima se moj čovek lako poistovećuje, neki pojmovi i svakodnevni fenomeni koje mnogobrojni ljudi poznaju. Ti svakodnevni, ranije spomenuti fenomeni se nalaze u malim stvarima, kao i u velikim. U cvetu, ili u oblaku. U kapi kiše, ili u pustinji. U rosi, u vatri, u zelenom listu, u listopadnoj šumi, u kuvanoj hrani, u zagrljaju, u očima, u rečima, u knjigama, i ta lista se nastavlja u beskraj. Mi smo mala slaba bića. Nije naša uloga da kontrolišemo svet i postavljamo mu uslove, jer fenomeni koji nas čine ljudima i koji utvrđuju naše postojanje - su upravo dokazi da smo ovde samo gosti i da je samim tim, naš uticaj na svet, a kamoli na sve stvari - defakto, veoma ograničen i prolazan.

Saša Majkić, LT 4/11

CIJELI SVIJET JE POZORNICA

Ljudi dolaze i odlaze, bivaju doneseni i odneseni iz naših života, skoro kao likovi u omiljenoj knjizi.

Ako se dublje zagledamo u život, vidjet ćemo da je on jedna velika pozornica. Lako je zaključiti da smo pojedine uloge dobili rođenjem jer nismo mogli birati koji ćemo lik biti. Jednako tako, nismo mogli birati ni svoju obitelj, ali zato imamo mogućnost izabrati prijatelje i životne suputnike. S druge strane, svatko ima svoju priču u kojoj je glavni lik. Kao i svaka priredba, tako i život, ima svoj početak i svoj kraj. Znamo da je kraj kada okrenemo novi list, tada se usredsređujemo na one nove likove, a ne osvrćemo se na one stare. Likova ima raznih, od onih koji se nazivaju svojim imenom i prezimenom do onih koji glume. Također ima i onih koji žele biti netko drugi, neka viša klasa pa svako jutro uzimaju novu masku iz ormara. Ovdje na životnoj pozornici učimo jedni od drugih, učimo na svojim greškama, ali učimo i na tuđim greškama. Često se rukujemo s ljudima prljavih ruku ili ljubimo s onima ukaljanog obraza, a da toga nismo ni svjesni. Tražimo nježnost od onih grubih, volimo one koji nas ne vole, ne volimo one koji nas vole i tako u krug. Na ovoj pozornici, gdje je svaki korak opasan i nepredvidljiv, ima i onih koji će nas podignuti kada padnemo, pružiti nam ruku kada je teško. Prijatelji su ti koje biramo sami, a izabrati

prave prijatelje danas može biti vrlo izazovno. Izazovno je i teško jer se danas većina ljudi krije iza maske, glume lažne prijatelje te gledaju kako da nam nanese neko zlo. Većina ljudi stavlja maske samo da bi bili primijećeni, da bi privukli željenu pažnju, jer se nekima ne sviđaju njihova prava lica koja su daleko od očekivanja. Uzalud nam je da budemo netko drugi samo da bismo se drugima svidjeli, trebamo im se svidjeti onakvi kakvi jesmo jer to nam je najveća nagrada. A da bi nas drugi prihvatili onakvima kakvi mi jesmo, prije svega, trebamo mi sami sebe prihvatiti, zavoljeti i prigrliti. Prihvatiti sebe u potpunosti i ne dati da nam itko ili išta poljulja vjeru u vlastitu snagu. Treba djecu učiti da budu ono što jesu jer kad se svjetla ugase, kad se skinu kostimi i šminka, dobivamo zasluženi aplauz i ostajemo sami sa sobom ili odrazom u ogledalu. Jesmo li sretni i imamo li na kraju dana zadovoljni osmijeh na licu? Naravno da ne jer svijet nije vidio prave nas nego umjetne kopije.

I možda se moj svijet kao pozornica razlikuje od onog svijeta i one pozornice kakvim ih je zamišljao William Shakespeare, ali bilo kako bilo, možemo se složiti da je cijeli svijet jedna velika pozornica, neovisno o različitostima interpretacije toga svijeta i te pozornice.

Izabela Tot, GFT 2/10

DNEVNIK JEDNOG HIPOHONDRA

Ako ste se ikada pitali kako je to živeti kao hipohondar sa opsesivno-kompulsivnim poremećajem, na pravom ste mestu. Moram da napomenem da ovakav život nije nimalo lak i naivan kako se nekome čini. Mentalno zdravlje je po mom mišljenju najbitnije od svega i nije ni malo manje važno nego fizičko zdravlje. Ponekad, činilo bi mi se kao da umirem, kao da je to kraj. A najviše bih se plašila kad ne obavim neki 'ritual', pa se plašim da ne povredim nekog drugog. Napadi panike su najčešća pojava koja bi me zadesila ukoliko ne izvršim te rituale. Objasniću vam kako to funkcioniše i kako je moje hipohondarsvo povezano sa opsesivno-kompulsivnim poremećajem.

Ovog leta imala sam potrebu da operem ruke svaki put pre nego što pipnem hranu koju ću jesti. Na primer, uzmem čips iz kese, koja je prethodno OBAVEZNO sterilisana, jer ne želimo da dobijemo koronu, i stavim ga u činiju i moram da operem ruke pre nego što ću jesti. A pranje ruku se odvija ovako: kvaka kupatila tokom ulaska sme da se dira dlanovima, kao i slavinu. Jedan štrc sapuna, ruke se trljaju temeljno, drugi štrc sapuna i tek onda ispiranje, zatvaranje slavine laktom jer ako diram slavinu čistim rukama, a dirala sam je i kad su mi bile „prljave“, kao da ništa nisam uradila. Takođe, slavinu je mokra, a svi znamo da se bakterije razmnožavaju na vlažnim prostorima. Onda brisanje ruku delom peškira koji nije dirao zid, ako obrišem slučajno delom koji je dirao zid mogu opet da perem ruke. I poslednje, izlazak iz kupatila, isljučivo laktovima, jer - kvaka. I TEK ONDA MOGU NA MIRU DA JEDEM. U suprotnom, mogu ga dobit: gliste, koronu, ko zna kakve viruse, bakterije koje će se razmnožiti u mom organizmu pa ako se razbolim neću znati šta mi je. Kao posledicu čestog pranja ruku, dobitim ispucale i suve ruke kojima je gotovo nemoguće vratiti mekoću i sjaj i unormaliti ih. (Čak dve kreme sam potrošila samo na leto, možete zamisliti kako je tek zimi)

U sledećih par rečenica predstavicu vam najzanimljivije kompulsivno-opsesivne poremećaje koje imam: parni brojevi - ukoliko je moguće, sve mora da bude parno. Parni brojevi predstavljaju sklad, a neparni unose nervozu. Pojačavanje televizora na određen parni broj, broj zaloga u parnom broju... Svaki predmet u mojoj kući mora da stoji na svom mestu. Određene radnje moraju da se vrše po posebnim protokolima, kao pranje ruku. Postoji posebna šolja za čaj, posebna za kafu i za vodu. I ono što je najsmešnije je to što

kad prolazim pored nekog ko mi ide u susret, a ulazi u moj krug ličnog prostora, zadržavam dah. I to radim bez ikakvog razloga. Nemojte me pitati zbog čega, ni ja sama ne znam.

A sad bih vam izdvojila moje najzanimljivije hipohondarsko iskustvo:

Bilo je to prošle zime, kad sam se razbolela. Prehladila sam se, ali ništa strašno. Međutim, kašalj je ostao. Vremenom se pogoršavalo, kašalj je postajao jači i iscrpljivao me. Pošto nisam bila kod kuće, nisam mogla da odem kod svoje doktorice. Iskreno, nisam ni planirala da odem, sve dok nisam mogla da izdržim da se ne zakašljem, a da ne prođe jedan minut. I onda sam umislila da imam svima poznatu tuberkulozu. Sa stricem sam otišla kod doktorice, ispričala joj svoju dijagnozu i počela da plačem, a ona mi je ponudila psihologa. Kad sam došla kući (ne u Suboticu), tata mi je rekao da sam ja primila vakcinu protiv tuberkuloze i da danas svako dete koje se rodi dobije tu vakcinu.

Za danas sam za vas spremila još jednu priču. Nazvaćemo je sumnjiva crvena takčica koja je potencijalo rak, ali nije. - Bilo je to u doba karantina, kad je moje psihičko (ne)stanje bilo najgore. Bio je poprilično lep i sunčan dan, savršen za tripovanje da ću umreti. Sedela sam na terasi i sunčala se kad ono... vidi, vidi, sumnjiva crvena tačkica na mojoj ruci koju ranije nisam primetila. Šta to može biti?

- a) Ništa, običan mladež kojem je tamo i mesto
- b) Melanom koji će postati sve veći i prerašće u rak kože

Biram da verujem u b. Kasnije tog dana samo sam gledala da li taj mladež postaje veći ili se menja. Na moju sreću, taj mladež je i dalje isti, a prošlo je deset meseci.

Ako mislite da je meni dosadno u životu, pogrešili ste, kao hipohondar uvek imam o čemu da razmišljam. No, danas su moji opsesivno-kompulsivni poremećaji i dalje prisutni, ali polako sama sebe bez ikakve pomoći lečim od hipohondarstva. Ponosno mogu reći da jako dobro napredujem, a ovo je prilika da se pohvalim i svima ostalima.

autor rada iz opravdanih razloga ostaje anoniman

A Lost Poem

*Ages have passed, seasons have passed,
and when I thought I forgot about you at last,
memories come visit me , to remind me of our past.
Was it my own fault, or is it our fate's design?*

*I always continue pondering, what is it that made us
resign?
Why, at first, we kept each other so dear when we were
just strangers?
But as if we knew everything about each other, in it felt no
danger.*

*A risk we were willing to take.
A risk that was a mistake.
Did we know each other before?
Did I see you at my neighbour's door?
Perhaps it's a connection written in the stars.*

*Maybe it's because I saw you in my dreams when I fell
asleep in tears.*

*I'm still pondering, after all these years.
Why?*

*Surely you must be at the better place wherever you're
now,
or so I want to believe.*

*Surely, things turned out as it was meant to be, or so I'd
like to think.*

*Surely, I'm not the only one who recalls you from time to
time,
or at least that's what I fear.
But I'm sure about one thing.
About you , I'll always sing.*

Aleksandra Kovačević, TPA 4/5

Igramo se...

FINAL FANTASY

Ovo je akciona i strateška igrice iz Japana. Ima ukupno 15 delova i svaki ima drugačiju priču, delovi nisu povezani. Igrica je nastala 1987. godine, a kreirao ju je Hironobu Sakaguchi. Najnoviji „Final Fantasy 7 - remake” je izašao 2020. godine. Priča je ista kao u originalnoj igrici, jedino što sada ima grafiku koja je predivna. Ima puno akcije i uzbuđenja, kao i naučno-fantastičnih scena. Ako volite akcione igrice sa puno borbi, dobrom muzikom i dobrim likovima, ovo je naša preporuka.

Igrica počinje glavnim karakterom po imenu Cloud Strife. On je bivši vojnik koji je odustao od vojske i sad radi razne poslice za pare. Pored glavnog lika postoji i glavna devojka. Njeno ime je Tifa Lockhart. Ona je veoma moćna ratnica i, slobodno možemo reći, želia skoro svakog muškarca. Nema mnogo da se kaže o njoj. Postoji još jedna devojka koja je bitna za priču i koja je moj favorit, a to je Aerith Gainsborough. Aerith je divna i druželjubiva devojka, koja obožava cveće. Volela bih da mogu da vam kažem više o likovima, ali kao dobar gejmerski prijatelj, reći ću samo “NO SPOIL!”.

Vremenom, što dublje ulazite u priču, upознаćete mnogo novih likova, čije su borbene sposobnosti veoma zadivljujuće, a karakteri jedinstveni. Naravno, nije cela igrice u borbi, ima tu i ljubavi, sklapanja prijateljstva, vraćanja sećanja... Pored dobre grafike, igrica ima i dobru muziku i naravno, dobru priču. Pokušaću da vam ukratko ispričam radnju, a da ne uništim doživljaj. Počinjete tako što ste Cloud. Unamljeni ste da radite za grupu „razbojnika”, koji se bore za bolji život na planeti i pokušavaju da je spasu tako što uništavaju sve reaktore koji joj štete. Volela bih da mogu više da kažem o igri, ali ću je onda upropastiti, jer ko još voli da mu neko „spoljuje” stvari. Ako se ikada budete našli u prilici da probate da igrate „Final Fantasy VII remake”, nemojte da se dvoumite ni sekunde. Nećete se pokajati!!!

Helena Pleho i Tamara Bačlija, GFD 3/9

Poseta pozorištu

RADNIČKA HRONIKA

U februaru je dvadesetak učenika odeljenja GFD 3/9, TPA 2/5 i G 1/3 sa profesorkom Vedranom Pavić posetilo Narodno pozorište u Subotici. Gledali smo predstavu Radnička hronika, koja je u prethodnoj pozorišnoj sezoni svrstana među najbolje u zemlji.

Ova predstava je jasno prikazala svoje namere i postavila jedno jako važno pitanje: koji položaj radnička klasa zauzima u savremenom društvu? Da li oni žive normalno ili, obezličeni, zauzimaju položaj savremenih robova? Ova klasa vremenom diže pobune koje predstavljaju test izdržljivosti za njih, ali i za one koji vladaju tim sistemom. Naravno, svaka njihova dramatična pobuna ne donosi ništa sem slepih obećanja i vraća radnike na sporu i sumornu fabričku traku života, prenoseći njihovu sudbinu na sledeće generacije.

Olga Ljubisavljević, GFD 3/9

ŠTA JE BLOG I ČEMU SLUŽI

Blog je elektronski dnevnik u kojem možete da iznesete javno svoje mišljenje, iskustva ili da diskutujete o nekoj temi. Svaki blog ima određenu temu. Veliki deo blogova omogućava svojim posetiocima/pratiocima da napišu svoj komentar, odnosno da iznesu svoje mišljenje na određenu temu i na taj način se stvaraju male zajednice koje diskutuju o temama kojima se blog bavi.

Blogovi su vremenom postali popularan način diskutanja. Između autora (ili grupe autora) i posetilaca, blog omogućava komunikaciju na veoma lak i jednostavan način, jer za postavljanje komentara nisu potrebna neka posebna tehnička znanja.

Prema podacima iz februara 2011. godine, postojalo je preko 156 miliona javnih blogova. Tri godine kasnije taj broj je porastao na oko 172 miliona Tumbler i 75,8 miliona Vordpres blogova širom sveta.

Bloger je najpopularniji servis za blogovanje koji se danas koristi. Ideju za svoj blog dobila sam za vreme karantina, kad sam uvidela koliko su moji vršnjaci nesigurni u sebe i koliko je karantin doveo do povećanja zatvorenosti i povlačenja u sebe.

Pisanje bloga je za mene bilo novo iskustvo. Videla sam koliko mladima ovo pomaže i kako je nekad dovoljno samo saslušati druge. Meni je veoma lako bilo da se otvorim i kažem svoje mišljenje o nečemu, dok možda nekom nije, zato blog dobro dođe da se pobedi strah i stvori komunikacija sa ljudima.

Aleksandra Strajinić, GFP 2/9

Napomena urednika: ukoliko ste zainteresovani da čitate blogove, osim Aleksandrinog, možemo vam preporučiti i blog naše učenice Mije Landović, koja u svom blogu piše o ravnopravnosti polova. Obe devojke svojim blogovima učestvuju na konkursu Evropski dnevnik

Филмска препорука

ЛОВАЦ НА ЈЕЛЕНЕ

Филм Ловац на јелене (“The Deer Hunter”) је америчка ратна драма кроз коју се провлаче лов на јелене, суровост рата и руски рулет. Преноси нам поруку о страховитости мучења ратних заробљеника и последицама које оно оставља. Све почиње у једном малом америчком индустријском граду у ком се спремају два велика догађаја: венчање двоје младих и одлазак на службе војног рока тројице пријатеља који су страствени ловци. Иако се све чини беспрекорно, постоје мали знакови који нам указују да заправо није све сјајно. Тројица пријатеља на свадби затичу припадника зелених беретки кроз којег можемо увидети да их у Вијетнаму не очекује добродошлица. Након прославе одлазе у свој последњи заједнички лов пре одласка у војску.

“Један метак” је филозофија која се провлачи кроз цео филм и постепено постаје све више застрашујућа. У наставку увиђамо грозоту ратовања, страдање цивила, односно недужног народа и уништење које рат ствара. Током борбе се сусрећу тројица пријатеља који су игром случаја били одвојени. Убрзо након тога су заробљени са још неколико својих савезника. Непријатељ се игра са њиховим животима терајући их да играју руски рулет док се кладе у новац. Такво поступање је психички осакатило тројицу пријатеља који су се различито носили са тим. Спретношћу и храбрим поступком успевају да се избаве из канџи непријатеља. Пokuшавају да побегну низ реку где једног од њих спасава хеликоптер, а друга двојица одлазе до савезника који им пружају помоћ. Пријатељи се поново растају. Почели су да живе потпуно различите животе, али су и даље били повезани. Ветеранска болница, повратак кући и играње руског рулета са сопственим животом су путеви који су их раздвојили, али ће се опет учинити. Након неког времена сазнају више једни о другима и чине све што је потребно да би се ствари вратиле на старо. Нажалост, филозофија “једног метка” на неки начин учини да један од њих страда играјући руски рулет са својим дугогодишњим пријатељем. Гледање овог филма отвара очи, тера нас да ценимо оно што имамо око себе. Заиста не можемо да знамо кад ћемо нешто изгубити у животу колико год се трудили да учинимо супротно.

Стеван Проле, ГФД 3/9

ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ

TIKTOK

TikTok je nastao od dve aplikacije – musical.ly i do yin. U septembru 2017. se proširio na globalnom nivou pod nazivom TikTok. Aplikacija je prvo postala popularna u azijskim državama, a 2018. se njena popularnost proširila na ceo svet. Aplikacija TikTok je preuzeta preko dve milijarde puta.

Verujem da svi znate kako TikTok funkcioniše, aplikacija je jednostavna za korišćenje. Pri samom ulasku se nalazi for you page ili skraćeno fyp. Kao što samo ime kaže, fyp je stranica napravljena za tebe, ona pokazuje videe za koje misli da bi se baš tebi svideli. Tako dolazimo do čuvenog TikTakovog algoritma koji je nekada previše (zastrašujuće?) precizan.

Aplikacija je na početku za sve manje-više ista, ima raznih videa i mnogi bi rekli da je dosadna na početku. Međutim, lajkovanjem videa koji ti se sviđaju, TikTakov algoritam preporučuje sve više videa za koje misli da bi ti se svideli. Zbog tog izuzetno preciznog algoritma, TikTok je podeljen na strane. Najveća podela bi bila na straight TikTok i na ne tako straight stranu.

Kao što znamo, ova mreža ima mnogo uticaja na mlade i tinejdžere. Mnogi novi trendovi su došli sa popularnošću TikToka. Kao i svaka druga društvena mreža, TikTok je doneo mnogo dobrih, ali i loših stvari ljudima. Mnogo male dece se mota na TikToku, iako im, po mom mišljenju, nije mesto tamo jer ima mnogo stvari koje mogu biti opasne po njih ili su im nerazumljive.

TikTok je poznat po mnogim izazovima, koji mogu biti dobri i zanimljivi, ali isto tako i opasni i mračni. Nažalost, ima mnogo opasnih izazova za koje se mala deca zakače i onda bude problema. Zato bi bilo najbolje da se deci zabrani TikTok do neke određene godine.

Ako pričamo o nasilju i ismevanju, naravno da i toga ima, jer ne postoje društvene mreže bez toga. Mnogo ljudi se svađa i vređa na TikToku.

Sprovela sam malo istraživanje i našla dosta ljudi koji snimaju za TikTok, a idu u našu školu. Za sada nema mnogo videa koji dolaze iz naše škole, ali mogu reći da ima zanimljivih TikTokova koje snimaju učenici naše škole. Srećom, nisam još naletela na snimke sa časova, ali ima mnogo interesantnih snimaka iz školskih klupa - od talentovanih likovnjaka koji pokazuju svoje kreativne umetničke radove, do smešnih operatera koji izvode razne izazove.

Tamara Bačlija, Anja Aničić, GFD 3/9

ДЕЈКЕР СОКЕР И Џ. Д. БАРКЕР - ДРАКУЛ

Брем Стокер, који је написао роман „Дракула“, као дете био је јако болешљив и у животу га је дуго одржавала његова дадиља Елен, о којој је заправо написана ова књига. Овај роман је састављен од писама и делова из дневника људи који су покушавали да Елен нађу много година након њеног нестанка из живота Брема и његове породице.

Књигу су саставили Бремов наследник Дејкер Стокер и Џ. Д. Баркер, из делова оригиналног рукописа „Дракуле“, писама и делова дневника које је Брем оставио у нади да ће их неко наћи и поверовати да се оно о чему књига говори стварно десило.

Радња ове књиге почиње док је Брем још увек био дете које је било толико болесно да није могло да редовно устане из кревета, а камоли да изађе из куће да се дружи са браћом и сестрама. У једном тренутку се толико разболео да су његови родитељи и доктори мислили да су му то последњи сати живота, иако је доктор који је био тамо у тим тренуцима покушао да „исиса“ заражену крв пијавицама, то не би помогло

Kraljičin gambit

Kraljičin gambit je Netflixova serija koja ovih dana dostiže rekordne brojke gledanosti, a raste i prodaja šahovskih tabli širom sveta.

U seriji se govori o siročetu Bet Harmon koja je posle majčine smrti završila u ženskom domu. Tamo se upoznala sa dve stvari koje će joj uticati na život - sedativima i šahom. Šah je naučila da igra od domara sa kojim je provodila dane izučavajući tu fascinantnu igru. Uveče, kada su svi spavali, uzimala bi sedative i zamišljala šahovsku tablu na plafonu i tako nastavljala sa vežbanjem. Kad su je usvojili, nastavila je sa svojom strašću i ubrzo postala poznata kao mladi talenat. Putovala je i takmičila se. Vremenom je, sem njene popularosti, rasla i njena zavisnost od droge i alkohola, koja je dostigla svoj vrhunac neposredno nakon smrti njene majke. Priča ima srećan kraj - Bet pobeđuje ruskog velemajstora i prestaje sa konzumiranjem sedativa. Serija nije uspešna samo zbog priče nego i zbog načina na koji su prikazali vreme u kojem se radnja odigrava. Savrešeno su preneli to doba na platno putem fenomenalne muzike, građevina i odeće. Mislim da je to glavni razlog zašto je serija postala toliko poznata.

Serija je rađena po romanu Valtera Trevisa, koji je i sam ljubitelj šaha, što doprinosi kvalitetnom prikazu ove igre. Iako priča nije istinita, veruje se da je utemeljena na životu šahovskog velemajstora Bobija Fišera. Priča junakinje serije Bet Harmon i Fišerova sudbina imaju mnogo preklapanja – oboje su imali teško detinjstvo i mentalne probleme, poklapaju se i njihov odnos prema drugim ljudima i agresivan pristup igranju šaha, a podelili su i na istim turnirima. Fišer je otvoreno za novine pričao o tome kako smatra da ženama nije mesto na šahovskim turnirima i moguće je da je baš to inspirisalo Valtera Trevisa da napiše ovo delo.

Olga Ljubisavljević, GFD 3/9

ПОЛИСКОП - ПОЛИТЕХНИЧКИ ХОРОСКОП

И ове године гледамо у бућност полископом. Реч је о сасвим посебном хороскопу. Као што знате, стандардни хороскоп садржи четири групе знакова - земљане, водене, ваздушне и ватрене. Наш хороскоп базиран је на четири подручја рада у нашој школи, то су геодезија и грађевинарство (висак, шестар и равна линија); хемија, неметали и графичарство (папир, преса и фотошоп); шумарство и обрада дрвета (хоклица, медијапан и мушкатла), и култура, уметност и јавно информисање (кичица, платно и штафелај).

РАВНА ЛИНИЈА (20. ФЕБРУАР - 20. МАРТ)

Иако мислите да вам одговара монотонија, није тако. Треба више да се крећете и да своје савршенство показујете свету. Дивни сте, немојте да сумњате у себе!

Љубав: Створени сте за игру по правилима. Због тога избегавајте немирне мушкатле и варљиве кичице и приклоните се добром, старом папиру. Веза с њим обећава. Уколико се разочарате, утеху можете да нађете у нежном стиску пресе.

Посао: Упали сте у рутину, мислите да постоји само право. Понекад морате да нађете начин да заобиђете правила. На легалан начин, наравно.

МЕДИЈАПАН (21. МАРТ - 20. АПРИЛ)

Ваш главни адут је ваша приступачност и због тога људи воле да се друже са вама. Немојте да подижете цену себи разним камуфлажним техникама, прозреће вас.

Љубав: Ваша страствена природа доведиће до катастрофалне везе са фотошопом. Ипак, све ће се вратити у праву равну кад се упознате са шармантним виском. Та ће вас веза довести у ред.

Посао: Лако се уклапате у разне шеме и комбинације, иако нисте баш флексибилни. Ипак, чувајте се брзих шема. Покажите да сте трајни и да се и дугорочно може рачунати на вас.

ШТАФЕЛАЈ (21. АПРИЛ - 20. МАЈ)

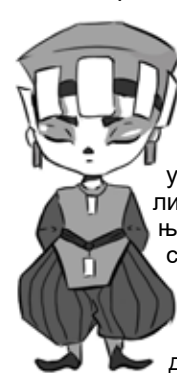
Ваша предност је ваша мобилност. Искористите је како бисте што више времена проводили у природи. То ће допринети вашој стабилности, појачати вам самопоуздање и смањити стрес. Бар су нама тако рекли.

Љубав: Видели сте и сами да кичица није за вас. Иако делујете као савршен спој, она је сувише екстремна. Пробајте да се отворите мушкатли, можда јој се допадне ваша крхкост. Веза са хоклицом би могла да буде стабилна, она ће вас научити

како да чврсто стојите на својим ногама.

Посао: Неочекивани добитак – пронаћи ћете 5 динара на путу до школе и добро ћете склапати послове у школској кантини.

ПАПИР (21. МАЈ - 20. ЈУН)

Доказали сте да можете да истрпите све. Сад је тренутак да се изборите за себе и устанете против све неправде која вам је учињена. Можете и транспаренте да направите.

Љубав: Имате утисак да сте упали у јефтин љубавни роман. Превише се ликови мота око вас, а ви никако да међу њима видите оног правог. Само можете да се надате да ће се на крају све завршити срећно.

Посао: Иако сте још увек потребни свима, имате утисак да сте због свеопште дигитализације помало скрајнути. Ипак, ваша се вредност још увек цени.

ШЕСТАР (21. ЈУН - 22. ЈУЛ)

Ваша оштрина вам помаже ових дана и њоме вешто возате у круг све оне који нису добри према вама. Сјајно је што сте напослетку почели да се борите за себе, али пазите, можете неког озбиљно повредити.

Љубав: Ваша љубав је врло упечатљива и оставља трагове. Своју праву љубав упознаћете у ђачком кутку, на великом одмору, 17. маја. Делује вам невероватно прецизно? Наравно да јесте – ђачки кутак је затворен, а праве љубави нема.

Посао: Ненајављена провера на послу ће вас извући из ваше уобичајене рутине. Мораћете више да се потрудите да остварите своје циљеве.

ХОКЛИЦА (23. ЈУЛ - 22. АВГУСТ)

Ваша стабилност је озбиљно нарушена ових дана. Не помаже ни то што упорно налећете на свог архинепријатеља сваки пут када имате час у поткровљу. Изгледа да ћете морати да се суочите са њим.

Љубав: Не дајте да вас тапацирају лажним обећањима. Скромни сте и мислите да сте неугледни, али тренутак у ком ће схватити вашу праву вредност тек долази.

Посао: Барем код вас све иде по плану. Онлајн режим рада вам уопште не смета, јер сте свесни да и у њему не можете бити замењени.

КИЧИЦА (23. АВГУСТ - 22. СЕПТЕМБАР)

У реду, јасно нам је да морате стално да се доказујете јер вас је неко унаказио овим безвезним именом. Ипак, размислите мало и о другим људима – не могу сви да прате ваш темпо и полако почињу да се осећају недовољно добри у вашем друштву. Успорите мало и обојите свет својим лепим бојама.

Љубав: Вашим освајањима је крај, полако долази време да се скрасите. Иако је ваш необавезни флерт са скоро свим хороскопским знаковима био симпатичан и безазлен, праву срећу можете да нађете само уз још једну кичицу. Остали вас свакако неће разумети.

Посао: Ваш слободан дух је тешко укалупити. Волите да радите, али под својим условима. Ипак, повремено би ваљало да послушате мудри савет искуснијих и укалупите се.

ПРЕСА (23. СЕПТЕМБАР - 22. ОКТОБАР)

И даље сте под притиском, можда и више него икад чезнете за тренутком у ком ћете моћи да удахнете живот пуним плућима. Издржите још мало, јачи сте него што мислите.

Љубав: Смеше вам се лепе прилике за љубав овог пролећа. Опустите се, олабавите своје стеге и видећете колико ћете бити привлачни људима. У стеге ваше љубави ухватиће се добар улов – понеко платно, хоклица и висак, али би могли да вас слома ако не будете пажљиви.

Посао: Нема посла за вас. Мораћете да порадите на себи и да се прилагодите тржишту уколико желите да опстанете. Немој после да буде да вас нисмо упозорили.

ВИСАК (23. ОКТОБАР - 22. НОВЕМБАР)

Веома сте крхки у последње време, имате утисак да вас и најмањи поветарац може померити са зацртане путање. Имате утисак да се људи само играју са вама и не схватају вас озбиљно. Морате да научите да се изборите за себе.

Љубав: Лепе вести, просто ћете зрачити ових дана. Тај ваш сјај привући ће многе, посебно медијапан и фотошоп. Напослетку ћете имати могућност избора у љубави.

Посао: Док љубав напредује, посао се њише на танким ногама. Пробајте мало да се сконцентришете и на рад, а не само на авантуре. Исплатиће се.

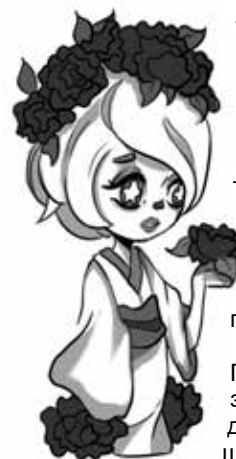

МУШКАТЛА (23. НОВЕМБАР - 21. ДЕЦЕМБАР)

Иако мислите да сте оцвали, то није тачно. Јесте, видели сте ви и боље дане и имали сте више снаге да се борите против сивила које долази, али и овај лош период ће проћи.

Љубав: Иако вам се то тренутно не чини као опција, ускоро ћете повратити стари сјај. Можете да очекујете хорду обожавалица, али пажљиво бирајте коме ћете поклонити своје нежне цветове.

Посао: Долази ваше време. Припремите се и успех ће бити загарантован. Не верујте да добре ствари долазе само зато што тако пише у хороскопу, радите и сами на свом успеху.

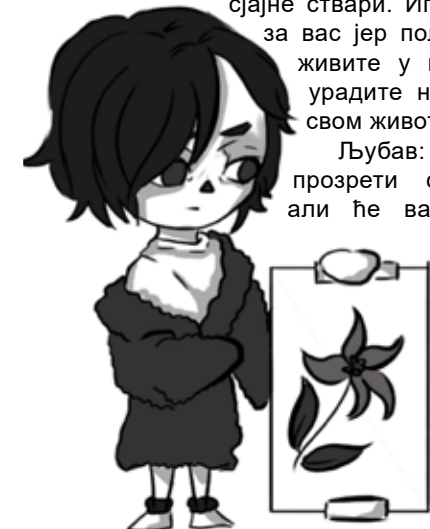

ПЛАТНО (22. ДЕЦЕМБАР - 19. ЈАНУАР)

Ви сте пуни могућности, просто обећавате многе сјајне ствари. Ипак, то није добро за вас јер полако почињете да живите у машти уместо да урадите нешто конкретно у свом животу.

Љубав: Фотошоп ће прозрети све ваше мане, али ће вас волети упркос њима. Шестар ће имати неке предлоге за вас. И престаните да чезнете за кичицом, она није вредна вашег труда.

Посао: Иако кажу да сте премазани свим бојама, ви сте још увек пожељан партнер. Ваша слојевитост као и ваша лака доступност и отвореност за сарадњу, донеће вам нове послове. Прегураћете и овај период некако.

ФОТОШОП (20. ЈАНУАР - 19. ФЕБРУАР)

Прозрели су све ваше трикове. Сад морате да се силно потрудите како бисте повратили изгубљено поверење. Уз труд и рад, успећете да исправите све криве линије које вас окружују.

Љубав: Популарни сте на Инстаграму, али из неког разлога имате проблеме са разговорима уживо. Људи мисле да сте створени за краткотрајне авантуре. На вама је да их

убедите у супротно.

Посао: Стално узимате да радите додатне пројекте. Иако је то добро за вас, у наредном периоду пробајте да се мало више фокусирасте на ваше главне задатке.

Ведрана Павић, професор илустрације: Тамара Бачлија, ГФД 3/9

ВЕСТИ ИЗ СПОРТА

И поред тешке ситуације са корона вирусом која је задесила цео свет, наши спортисти су били на висини задатка и донели нам добре резултате у више спортских дисциплина.

Атлетика

Одржано је школско такмичење у дисциплини спринт на 100 метара у мушкој конкуренцији. Прво место освојио је Јован Божић и обезбедио пласман на такмичење у Новом Саду.

У скоку у даљ Афродита Берберовић је освојила прво место и обезбедила пласман на даље такмичење. У мушкој конкуренцији, Богдан Јарић заузео је треће место.

Милица Гедовић заузела је друго место у бацању кугле.

Стрељаштво

На окружном такмичењу у стрељаштву, ученице наше школе оствариле су значајне резултате – Викторија Вегел је била прва, Сандра Армацки друга, а Јелена Роксандић трећа у појединачној конкуренцији. Екипно су девојке зазеле прво место.

У мушкој конкуренцији прво место је освојио Владимир Вујковић Буквин, други је био Марко Човић. Момци су такође освојили и прво место екипно.

Наши стрелци пласирали су се на Републичко такмичење у Нишу, на ком су наше девојке екипно зазеле седмо место.

Стони тенис

На градском такмичењу у стоном тенису у појединачној конкуренцији, Стојан Лехел освојио је друго место. У женској конкуренцији Наташа Цурновић је била друга, док је Река Ласло била трећа. У екипној конкуренцији, оба тима наше школе заузела су друго место.

Дизање тегова

На Првенству Србије у дизању тегова одржаном у Суботици, ученици наше школе остварили су изузетне резултате – Рита Каваи освојила је две златне медаље у категорији до 17 година (и појединачно и екипно), а Балаж Бенчик Маша златну медаљу у појединачној и бронзану у екипној конкуренцији у категорији такмичара до 15 година.

Наши такмичари наставили су да нижу успехе и на појединачном Првенству Србије у дизању тегова у Београду. Рита Каваи је заузела друго, а Кити Месарош седмо место.

На појединачном и екипном Првенству Војводине које се одржавало у Бачу, у категорији узраста до 15 година Балаж Бенчик Маша заузео је прво, а Адам Сабо друго место. У категорији до 17 година старости, Мате Буш освојио је прво место.

Пливање

Богдан Јарић (ГФД 3/9) освојио је прво место на окружном првенству у пливању - дисциплина 100m слободним стилем.

Гимнастика

Александар Демшеди ТПА 2/5, је заузео прво место на окружном такмичењу из гимнастике у појединачној конкуренцији.

Јован Божић, ГФД 3/9

INTERJÚ EGY SÚLYEMELŐVEL

Először is köszöntöm a kedves tv nézőket itt a mai adásunkban. Ma egy súlyemelővel fogunk beszélgetni.

Megkérnélek, hogy mutakozz be pár szóban!

Köszöntök mindenkit, Kávai Rita vagyok a Politechnikai Iskola harmadik osztályos tanulója, már fél éve súlyemeléssel foglalkozok.

-Hogyan érdeklődtél e a sport iránt? És hogyan találtál rá erre a sportra?

-Igazából unokatestvérem elkezdett járni súlyemelésre és mondta hogy menjek el és próbáljam ki. 2020. augusztus 13.-án elmentem megnézni, hogy néz ki ez a sport és már rögtön az elején magával ragadott a varázsa.

-Hol vannak az edzések? Hogy néz ki egy edzés és milyen sűrűn vannak az edzések?

-Heti ötször vannak edzések, hétfő, kedd, szerda, péntek és szombat. A csütörtök és a vasárnap pihenő nap. Az edzések a Spartak súlyemelő klubban vannak. Egy edzés általában egy-és félórás. Amikor megérkezünk a klubba, akkor átöltözünk sportosabb ruhába. Miután ez megtörtént akkor jó hosszán bemelegítünk. A melegítés általában nyújtásokból áll, hiszen azok a legfontosabbak és így el lehet kerülni a bajt. Nyújtás után elkapjuk az edzőtől az aznapi edzőtervet és

indulhat is az edzés. Általában súlyok nélkül kezdünk neki a gyakorlatoknak, majd fokozatosan rakjuk feljebb a súlyokat. Az edzést egy jó hosszú nyújtással zárjuk.

-Milyen eredményeket értél el, és mit szeretnél elérni?

-Eddig szereztem egy országos első, és egy országos második helyet. Ezekkel is már megvagyok elégedve, de idén sokkal jobban szeretnék a versenyeken szerepelni, nem szeretnék túl sokat izgulni, mert akkor annak rossz vége lesz.

-Iskola mellett minden edzésen ott tudsz lenni?

-Amikor online óráink voltak és nekünk edző táborunk volt akkor volt pár alkalom amikor pár edzésen nem tudtam részt venni az iskola miatt. Amikor rendesen megyünk iskolába akkor minden edzésen ott tudok lenni. Vannak napok, amikor edzés után ülök le tanulni, de azt is meg lehet oldani hiszen olyankor talán nyugodtabb az ember, és jobban oda tud figyelni a dolgokra!

-Mára ennyi is lenne. Köszönöm szépen, hogy eljöttél és bevezetted ebbe a világba.

-Köszönöm szépen a meghívást.

Írta: Kávai Rita és Kerpenizsán Noémi

ГДЕ НИСМО БИЛИ НА МАТУРСКОЈ ЕКСКУРЗИЈИ

Професори на онлајн наставничком већу

Valentina Mačković

Valentina Mačković

Valentina Mačković

Petra T. Babić

Petra T. Babić

Milena Radulović

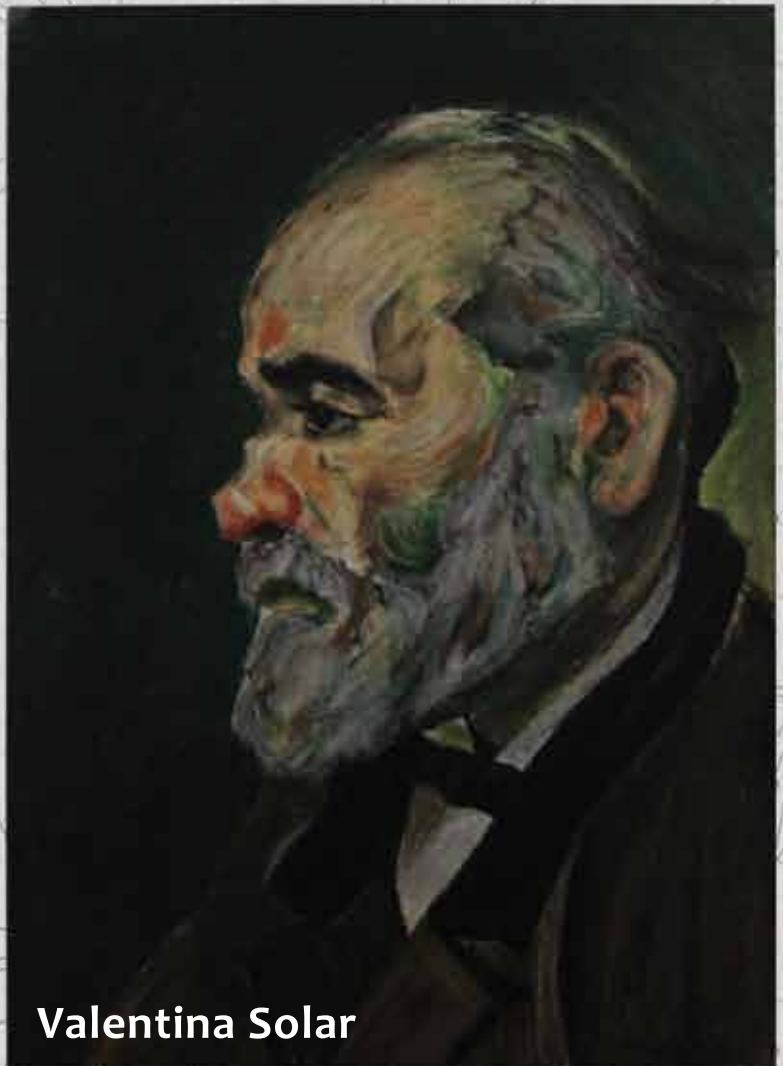
Dušana Zec

Dušana Zec

Dušana Zec

Valentina Solar

Valentina Solar